

Debatten van de provincieraadszitting

19 november 2003

OPENBARE ZITTING**BEGROTINGSBESPREKING****De heer voorzitter**

Dames en Heren Collega's,

Ik heb gisteren gezegd dat wanneer iemand een toespraak houdt, zoals de gouverneur het gisteren traditioneel heeft gedaan, dat dan zowel de persoon spreekt, individueel, persoonlijk, als degene die een openbaar ambt of een mandaat uitoefent.

Dat geldt vandaag eigenlijk ook.

Straks zal Marc De Buck spreken vanuit zijn eigen persoonlijkheid alsook natuurlijk, in de eerste plaats, als de eerste gedeputeerde, want hij spreekt nadrukkelijk namens de bestendige deputatie.

In de commissiewerking hebben wij tot nu toe al heel wat kunnen bespreken en ik ben er blij mee dat in de contacten, Mijnheer de Eerste Gedeputeerde, tussen uzelf en mij, enerzijds, en tussen de deputatie en het bureau anderzijds, er door een regeling voor de werkzaamheden, door de nieuwe datering ook van de begrotingsbesprekingen – het banket is op 3 december, noteer het goed – wellicht een nieuwe gezwindheid, een nieuwe situatie is ontstaan.

Het is in die geest dat ik u graag vandaag het woord geef. Ik hoop aan de raad te kunnen zeggen dat we met belangstelling naar de toespraak zullen luisteren. Sommigen hebben de tekst al. Het is niet alleen een zaak van beleefdheid, maar het is er ook één van grote aandacht en interesse. Het samen mee betrokken zijn, want dat is het eigenlijk: samen betrokken zijn bij het geheel.

Het is in die geest dat ik de eerste gedeputeerde Marc De Buck graag het woord geef namens de bestendige deputatie.

Het is het begin van de algemene bespreking en van de globale bespreking van de begroting. We luisteren aandachtig.

BELEIDSVERKLARING DOOR DE EERSTE GEDEPUTEERDE DE BUCK NAMENS DE BESTENDIGE DEPUTATIE**De heer gedeputeerde De Buck**

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Met tevredenheid mag ik u namens de bestendige deputatie een sluitende begroting voor het werkjaar 2004 voorleggen.

Tevreden ben ik niet alleen omdat inkomsten en uitgaven elkaar opnieuw in evenwicht houden, maar ook en vooral omdat dit budgettair evenwicht tegelijk een belangrijke meerwaarde voor het provinciaal beleid creëert. Een budget is niet alleen een ballet van cijfers, het is ook en vooral een concept dat alle bewegingen en uitdagingen binnen het beleid soepel in zich weet te verenigen en tot een wonderbaarlijke harmonie weet te smeden.

Het bureau, Mijnheer de Voorzitter, heeft dit jaar met zijn nieuwe werkwijze het begrotingsdebat willen rationaliseren.

Welnu, ik verwelkom deze vernieuwing en ben blij om de nieuwe democratische perspectieven die zij biedt. Inderdaad, zo hoef ik mij vandaag niet meer te verliezen in een kurkdroge opsomming van cijfers of het inventariseren van de beleidsacties op tal van terreinen – want daarvoor hebben mijn collega's en ikzelf ruimschoots de tijd gehad in de commissies -, maar krijg ik daarentegen wel de gelegenheid om u, Collega's, te wijzen op de belangrijke beleidslijnen die doorheen die cijfers en acties lopen en om u te illustreren hoe deze begroting blijk geeft van een zorgvuldige planning, dit wil zeggen een evenwichtige uitvoering in de tijd van eerdere beslissingen, zonder blind te zijn voor onverwachte opportuniteiten, nieuwe noden of hervormingen en maatregelen van hogerhand.

In mijn toespraak die ik in oktober 2003 hield naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen 2003 maakte ik gewag van mijn vraag aan de geachte voorzitter van deze raad om de stemming van de begroting te verschuiven naar de maand december. Deze verschuiving werd mogelijk door het feit dat de begroting niet langer aan het goedkeuringstoezicht is onderworpen, maar enkel nog aan het algemeen toezicht en dus dat de begroting na vaststelling onmiddellijk uitvoerbaar is.

DEBATTEN

De voordelen van deze timing liggen voornamelijk in het feit dat de begrotingsvoorbereiding met bijna drie maanden kan opgeschoven worden, wat enerzijds de accuraatheid van de begrotingsramingen ten goede moet komen, en anderzijds de mogelijkheid biedt om in de ontwerpbegroting korter in te spelen op allerlei relevante evoluties.

Het verheugt me dan ook dat de voorzitter en het bureau van deze raad de beslissing hebben genomen om een nieuwe timing voor de begrotingsbesprekingen in te voeren. Ik meen de geachte vergadering met de begroting 2004 te kunnen overtuigen dat de nieuwe timing een wezenlijke bijdrage heeft geleverd tot een weldoordacht begrotingsontwerp als financiële vertaling van het autonome provinciale beleid, dat binnen de beschikbare financiële mogelijkheden een dynamiserende werking wil uitoefenen op alle actoren van het provinciaal werkveld.

De begroting 2004 is reeds de derde begroting die gemaakt wordt sedert de invoering van de nieuwe provinciale boekhouding en met behulp van de financiële software Portunus.

Ik vrees dat ik misschien iets te optimistisch ben door te stellen dat de voorliggende, uitvoerige documenten geen geheimen meer inhouden voor de mandatarissen, maar toch is er naar gestreefd om het begrotingsdocument zo toegankelijk mogelijk te maken.

In functie van dit streven en in antwoord op de vaststellingen bij de begroting 2003 worden opnieuw alle overdrachten nominatim in het document vermeld. Het begrotingsdocument, samen met de zeer uitgebreide toelichting, de algemene beleidsnota, de sectoriële beleidsplannen en het meerjarig financieel beleidsplan biedt ongetwijfeld een volledig beeld van de beleidsplannen voor 2004.

Ik ben het met u eens dat een begroting een vrij technisch document is en dat het doorgronden ervan van de betrokken lezer een niet te onderschatten intellectuele inspanning vergt. Ik durf te veronderstellen dat u allen in dit provinciale halfroend deze inspanning ook effectief geleverd hebt ter voorbereiding van de begrotingsbesprekingen en dat de vruchten van deze arbeid de besprekingen enkel ten goede kunnen komen en een hoogstaand debat zullen opleveren.

Tijdens dit debat buigt u zich niet alleen over een begroting in evenwicht voor het jaar 2004, maar tevens over een sluitende meerjarenplanning tot 2007.

Beide zijn het resultaat van een uitgebalanceerd planningsproces en een weldoordachte verwerking van een hele reeks externe en interne budgettaire factoren. Uitgangspunt bij de planning is continuïteit, enerzijds, om wat in het verleden is beslist, te kunnen realiseren, en ruimte, anderzijds, om projecten te lanceren die kaderen binnen de nieuwe opdrachten van de provincie. Een budgettaire planning ten slotte weet ook te anticiperen op toekomstige uitdagingen en soepel in te spelen op onverwachte opportuniteiten.

Wie hiervan uitgaat, houdt drie aandachtspunten steeds voor ogen:

1. dat wij eigenlijk in al onze beleidsdomeinen rekening moeten houden met uitgaven die het gevolg zijn van Europese, federale of Vlaamse regelgeving. Ik verwijs hier bij wijze van voorbeeld naar de wet- en decreetgeving inzake Welzijn, Milieu en Duurzaamheid. Alleen al in het provinciaal onderwijs vereisen aanpassingswerken aan schoolgebouwen aanzienlijke investeringen.

Ik denk hierbij aan brandveilige compartimentering, maar ook aan de nieuwe wetgeving, sinds 2003, met betrekking tot ruimten met explosiegevaar betreffende de opslag van brandgevaarlijke stoffen en gassen, spuitcabines, stof ten gevolge van houtbewerking. Verder moeten alle waterverdelingsinstallaties gescreend worden op basis van het Legionelladecreet. Om te kunnen voldoen aan de sectorale voorschriften van het Vlare II zullen er ook op twee sites zuiveringinstallaties moeten voorzien worden.

De recente Hazard Analysis Critical Control Points-normen nopen tot ingrijpende aanpassingen aan de keukeninfrastructuur.

Tot hier enkele voorbeelden van geplande investeringen die alle een wettelijke of decretale basis kennen;

2. verder zijn er de wettelijk voorziene financiële participaties in niet-provinciale projecten als gevolg van het derdebetalersysteem. Een lopend project dat aanzienlijke provinciale middelen opsloort, is de restauratie van de Sint-Baafskathedraal. De volledige restauratie wordt geraamd op 23 000 000 EUR. Hoewel de kathedrale kerkfabriek als eigenaar van de kathedraal kan beschouwd worden, valt de financiering voor een groot deel ten laste van de provincie Oost-Vlaanderen. Normaal is door het keizerlijk decreet van 1809 en artikel 69 van de provinciewet de financiering door de provincie verplicht.

Gezien de werken echter voor 60 % subsidieerbaar zijn door de Vlaamse gemeenschap, treedt de eigenaar hier als bouwheer op en wordt door de provincie Oost-Vlaanderen een verhoogde toelage gegeven van 40 %. Deze tussenkomst bestaat uit een investeringssubsidie waarvoor een lening dient aangegaan over maximum 10 jaar;

3. en tot slot zal het bestuur ook ruimte laten voor opportuniteiten die zich onverwacht aandienen. Ik bedoel hiermee onder andere de huisvesting van de Vlerickschool in het voormalig grootseminarie. Als bijvoorbeeld van een opportuniteit die nieuwe vormen van synergie mogelijk maakte en die de provincie heeft aangegrepen om de Vlerickschool in Gent te verankeren en tegelijkertijd haar patrimonium vormelijk en inhoudelijk te valoriseren gelet op de co-habitatieformule met haar eigen Huis van de Economie.

In het voorjaar van 2003 werd daaraan nog eens het pilootproject Huis van de Vlaamse Economie toegevoegd, een idee van toenmalig minister Jaak Gabriëls om in elke provincie een uniek loket voor de Vlaamse economische diensten op te starten.

De beslissing om in te gaan op het voorstel van de Vlerickschool met alle kansen op synergie betekende meteen ook dat de oorspronkelijke optie om het Huis van de Economie te lokaliseren in de Bank van de Arbeid werd verlaten.

Tengevolge van dit nieuwe en uitstekende spoor voor ons concept van een Huis van de Economie, staan wij inderdaad, Collega's, geplaagd voor nieuwe uitdagingen en verantwoordelijkheden ten opzichte van dit gebouw van de voormalige Bank van de Arbeid. Het is immers een deel van het provinciaal patrimonium en bovendien een geklasseerd historisch monument in het hart van de hoofdplaats van onze provincie. Daarom trouwens werd dit jaar opdracht gegeven tot de gevelrestauratie met het 'door u allen gekende' verfraaiende effect. De eerste middelen zijn thans ingeschreven om ook het geklasseerde interieur van het gebouw aan te pakken.

U ziet het, Collega's: een gezonde budgettaire planning houdt rekening met externe factoren zoals wettelijke verplichtingen, hervormingen van hogerhand of onverwachte opportuniteiten, en voorziet tegelijk voldoende middelen om een autonoom provinciaal beleid gestalte te geven.

Ik herhaal dat continuïteit hierbij een belangrijk uitgangspunt vormt.

Eenzijds heeft de eerste echte legislatuurdeputatie tussen 1994 en 2000 een hele reeks initiatieven op het getouw gezet die slechts op langere termijn realiseerbaar zijn en waarvan de uitvoering dus tot op vandaag een aanzienlijke impact blijft hebben op de begroting.

Anderzijds moet gesteld worden dat, met nog twee en een half jaar effectieve beleidsperiode voor de boeg, de deputatie niet anders kan dan in 2004 de projecten op de rails zetten die zij nog binnen deze legislatuur wil gerealiseerd zien. Dat dit zijn invloed heeft op de buitengewone begroting en in de toekomst ook op de gewone begroting, is evident.

Beweren dat de continuïteit in het beleid de voorbije jaren helemaal niet onder druk is komen te staan evenwel, zou de waarheid geweld aan doen.

Inderdaad, met het ambitieuze kerntakendebat tussen de gemeenten, provincies en de Vlaamse overheid moest voor eens en voor altijd duidelijkheid geschapen worden over welke taken nu best op welk niveau konden georganiseerd worden. Waar het vorig jaar nog onmogelijk was om de uitkomst van dit debat te voorspellen, dringt zich nu eigenlijk de conclusie op dat de berg een muis heeft gebaard. Er worden nauwelijks attributies doorgeschoven van het ene naar het andere niveau, en zoals de zaken er nu voorstaan blijft alles voornamelijk bij het oude.

Een te ambitieuze timing en de onmogelijkheid om tegenover de toe te wijzen attributies ook de nodige financiële middelen te plaatsen, zijn waarschijnlijk de belangrijkste oorzaken van deze gemiste kans. En zo blijkt dat de beslissing om toch de continuïteit te verkiezen bij het uittekenen van het provinciaal beleid de juiste te zijn geweest.

Mochten er alsnog wijzigingen komen in de taakstellingen van de provincie, dan kunnen deze via begrotingswijziging budgettair vertaald worden. Zaak zal zijn om voor elke verschuiving of aanpassing van de provinciale opdrachten goede financiële afspraken te maken. Duidelijke financiële afspraken zijn een conditio sine qua non om de financiën van gemeenten en provincies gezond te houden. Dit is een belangrijk aandachtspunt dat ook de voorzitter en het bureau van de VVP bij de onderhandelingen met de andere bestuursniveaus ter harte nemen.

DEBATTEN

En dat brengt mij meteen bij de echte spelbrekers van de meerjarenplanning, een viertal schokgolven die onze planning belasten:

1. de onverwachte en éézijdige ingreep van de Vlaamse overheid op de middelen van het Provinciefonds legde nog voor de start van de nieuwe legislatuur een hypotheek op het provinciaal budgettaire evenwicht.
Dat de zwaar gecontesteerde handelswijze van de Vlaamse overheid niet bepaald een toonbeeld was van beter bestuurlijk beleid werd in het verleden reeds genoeg in de verf gezet. De reden waarom ik er hic et nunc op terug kom heeft alles te maken met de onmogelijkheid om de budgettaire besprekingen te voeren zonder deze financiële aderlating mee in rekening te brengen. Bij het begin van de legislatuur was het immers een beleids optie om de nodige inkomsten te voorzien in functie van de beleidsplannen tot 2003. Maar nog voor de begroting 2001 was gestemd, betekende de ingreep in het Provinciefonds een aderlating op jaarbasis van ongeveer 6 000 000 EUR; 40 % van de gecreëerde beleidsruimte werd daarmee in één klap teruggenomen door de Vlaamse overheid. Het jaarlijks heroprakelen van de perikelen rond het Provinciefonds bij de start van de begrotingsbesprekingen mag niet opgevat worden als een koppige reactie van een provincie die zich echt onheus behandeld voelt. Wel is het zo dat de jaarlijkse impact op de provinciale financiën in belangrijke mate het budgettaire keurslijf waarin de begrotingsopmaak dient plaats te vinden verklaart. Een verwijzing naar deze oorzaak is onvermijdelijk, te meer daar er zelfs vandaag nog verdoken besparingsmaatregelen van de Vlaamse overheid aan de oppervlakte komen, namelijk een gedeeltelijk vertraagde uitbetaling. Inderdaad, Collega's, in het ontwerp van decreet houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse gemeenschap voor het begrotingsjaar 2004 stellen we immers vast dat er voor de eerste maal ook voor het Provinciefonds een opsplitsing gemaakt wordt tussen het gesplitst vastleggingskrediet – dit is wat ingeschreven mag worden in de begroting - en het gesplitst ordonnanceringskrediet – dit is wat men werkelijk zal ontvangen in 2004. Het verschil tussen de twee, voor alle provincies samen bedraagt 9 973 000 EUR. Ons deel zullen we wellicht pas uitbetaald krijgen bij een eerste afrekening in 2005. Dit maar om nogmaals het belang te onderstrepen van het feit dat we hier jaarlijks terugkomen op de evolutie van het Provinciefonds;
2. een belangrijk element dat zijn impact heeft op de meerjarenplanning is de afschaffing van het investeringsfonds dat ons aan de uitgaven aan de inkomstzijde 1 200 000 EUR kost op jaarbasis;
3. er is de – nieuwe, dit jaar niet meer nieuwe, maar vorig jaar nieuwe - betoelaging van de politieke partijen die neerkomt op 850 000 EUR op jaarbasis;
4. er is de nieuwe betoelaging van de vrijzinnige verenigingen die neerkomt op 600 000 EUR op jaarbasis.

Het hoeft geen betoog dat de hiervoor opgesomde minderinkomsten en meeruitgaven het bereiken van een financieel evenwicht niet vergemakkelijkt hebben. Dat deze overigens wettelijk opgelegde doelstelling toch kon gerealiseerd worden, is zowel aan externe als interne factoren te danken.

Extern is er de structureel lage rente, gecombineerd met nieuwe technieken van schuldbeheersing, waarop ik straks nog even terugkom. Daardoor blijven de interestlasten beheersbaar.

Intern wordt er door de deputatie naar gestreefd om de uitgavengroei strikt te beheersen via het hanteren van zeer strikte groeivoeten voor de uitgaven. Door de hand te houden aan deze groeivoeten kan een financieel evenwicht op lange termijn gerealiseerd worden.

De reserves die in betere tijden opgebouwd werden, verzekeren het bestuur van de nodige marge om die investeringen te plannen, die kaderen in de nieuwe provinciale taakstellingen. Als gedeputeerde bevoegd voor Economie wijs ik in dit verband op de vestiging van een aantal streekhuizen, die in de diverse regio's de ankerpunten van onze gebiedsgerichte werking zullen worden.

Mag ik thans uw aandacht vragen voor een aantal aandachtspunten uit de gewone dienst ?

Bij de verdere bespreking van het begrotingsontwerp zullen mijn collega-gedeputeerden ongetwijfeld de nodige toelichting verstrekken bij de aandachtspunten en de vragen die betrekking hebben op hun respectieve beleidsdomeinen.

Als gedeputeerde bevoegd voor Financiën, misschien niet de meest sexy maar toch een zeer belangrijke bevoegdheid is, wil ik een viertal evoluties toelichten.

Ik wil uw aandacht vestigen op achtereenvolgens het Pensioenfonds, de terugname van voorzieningen, het investeringsniveau en het schuldbeheer.

Om te beginnen het Pensioenfonds.

Zoals u allen weet heeft de provincie Oost-Vlaanderen de nodige voorzieningen getroffen om de toekomstige pensioenverplichtingen aan het provinciepersoneel te verzekeren via kapitalisatie van middelen in de vzw Pensioenfonds van de provincie Oost-Vlaanderen. Deze vzw belegt deze middelen en staat sinds 2000 in voor het ter beschikking stellen aan de provincie van de uitbetaalde pensioenen. Conform de beheersovereenkomst afgesloten tussen vzw en provincie spijst de provincie de vzw met een jaarlijkse bijdrage.

Deze bijdrage wordt berekend middels een actuariële studie en moet de vzw van voldoende middelen voorzien om alle toekomstige pensioenverplichtingen na te komen. Tot 2003 beliep die bijdrage 9,1 % van de weddemassa, of zo een 1 950 000 EUR.

Uit de voorlopige resultaten van een nieuwe actuariële studie uitgevoerd door de actuaris van de vzw Pensioenfonds, rekening houdend met de toestand op 31 december 2002, blijkt dat de huidige bijdragevoet van 9,10 % niet zal volstaan om alle toekomstige pensioenverplichtingen na te komen. Om al deze verplichtingen te verzekeren zal de bijdragevoet moeten verhoogd worden tot 14,3 %, wat een jaarlijkse meeruitgave van ongeveer 1 100 000 EUR impliceert. Om ook de verplichtingen uit het verleden volledig te financieren is een bijdragevoet van 17,07 % aangewezen.

De bijdragevoet kan, gelet op de aard van de pensioenverplichtingen, lange termijn, gespreid in de tijd worden verhoogd. In het meerjarig financieel beleidsplan 2004-2007 wordt rekening gehouden met een verhoging van de bijdragevoet tot 14,3 %. Ter info: de bijdragevoet van gemeenten aangesloten bij de RSZ-PPO belooft momenteel 27,5 %.

Met de verhoging van de bijdragevoet blijft de provincie bij haar keuze om via kapitalisatie de pensioenverplichtingen ook voor de toekomst te verzekeren. De recente liquidatie van het grootste Belgische pensioenfonds - Belgacom - staat in schril contrast met de steeds breder ingang vindende stelling dat kapitalisatie de sleutel is om de pensioenproblematiek beheersbaar te houden.

Tweede element: de terugname van voorzieningen.

Ik heb in mijn exposé gepoogd om het louter begrotingstechnische aspect zo beperkt mogelijk te houden, maar één element van de begroting 2004 vereist toch enige toelichting met een louter technisch karakter. Het gaat hier inderdaad om de gedeeltelijke terugname van de op de beginbalans 2002 geboekte voorzieningen.

Bij de invoering van de nieuwe provinciale boekhouding per 1 januari 2002 werden de saldi van de verschillende fondsen en derdengelden van de vroegere begroting voor orde geïncorporeerd in de beginbalans via een boeking van de saldi als reserve, voorziening of schulden in verband met beheer van derdengelden, en dit om de aansluiting met de begrotingsrekening 2001 te verzekeren. In de toelichting bij de beginbalans werd vermeld dat 'in de komende jaren onderzocht zal worden of en in welke mate bepaalde aanpassingen vereist zijn'.

Uit dit onderzoek is gebleken dat er tegenover een aantal van de in het verleden opgebouwde voorzieningen geen reële verplichtingen meer staan en dat deze voorzieningen kunnen worden teruggenomen en als gewone ontvangst in de begroting worden ingeschreven. Deze voorzieningen zijn in de loop der jaren gevormd - ze bestaan onder meer uit het saldo van de spijziging van de fondsen voor betaling van pensioenen en sociale zekerheid en de reëel verschuldigde pensioenen en sociale zekerheidsbijdragen - en werden weergegeven in de begroting voor orde. Met de invoering van de nieuwe provinciale boekhouding dienden zij in de balans te worden opgenomen.

In het begrotingsontwerp 2004 wordt een gedeelte van deze voorzieningen teruggenomen, met name:

- het saldo van de algemene rekening 16011 – 'Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke rechten – pensioenfonds', het vroegere artikel 32 van de begroting voor orde, ten belope van 1 119 252 EUR wordt teruggenomen om de verhoogde bijdrage aan de vzw Pensioenfonds te financieren;
- de voorziening voor overige risico's en lasten, algemene rekening 16301, werd aangelegd om te voldoen aan de verplichtingen inzake wedden, sociale lasten en soortgelijke uitgaven. Het waren de vroegere artikelen 71.01 en 71.02 en 72 van de begroting voor orde. De aangelegde voorziening overtreft de gekende verplichtingen. Een bedrag van 1 872 262 EUR wordt teruggenomen in 2004.

De resterende voorzieningen en de schulden in verband met beheer van derdengelden afkomstig van de vroegere begroting voor orde ten belope van ongeveer 5 500 000 EUR zullen in de loop van de volgende begrotingsjaren worden teruggenomen, onder meer ter financiering van de hogere bijdrage aan de vzw Pensioenfonds.

DEBATTEN

Nu iets over de investeringen.

Het voorliggende begrotingsontwerp bevat een uitgebreid luik aan investeringen. Zowel in het provinciaal onderwijs, de domeinen, de streekhuizen, de sport als tal van andere sectoren wil de provincie investeren om de dienstverlening aan elke Oost-Vlaming verder uit te breiden en kwalitatief te verbeteren. De individuele investeringsprojecten zullen later omstandig toegelicht worden. Ik wil me hier beperken tot het schetsen van de totstandkoming van de voorliggende investeringsplanning.

Hiervoor wil ik teruggaan naar mei 2002 en de voorbereidingen voor de opmaak van de begroting 2003.

In samenspraak met de administratie is er toen een investeringsplanning opgemaakt voor de periode 2003-2006 en werd het zwaartepunt van deze planning gelegd in 2003 en 2004.

Tussen begroten en uitvoeren gaapt echter in de buitengewone dienst vaak een kloof. Kredieten moeten voorzien worden om opdrachten te kunnen toewijzen, maar vaak vertragen praktische bezwaren - zoals vergunningen, onteigeningen, ontbrekende mankracht ... - de opstart van bepaalde investeringen. Het gevolg is dat niet alle projecten kunnen opgestart worden en naar de toekomst dienen te worden verschoven, wat een herinschrijving van de niet-aangewende kredieten impliceert in het volgende begrotingsjaar. Daarnaast wordt in het begrotingsontwerp 2004 het gros van de investeringsprojecten voor de rest van de legislatuur voorzien. De begrotingen 2005 en 2006 zullen dan voornamelijk in het teken staan van de verdere uitvoering, met vermoedelijk een aantal kredietnemingen, van de in 2004 voorziene projecten. Het investeringsniveau zal dus structureel lager liggen.

Belangrijk is ook het schuldbeheer.

Aan een dynamische investeringspolitiek is natuurlijk ook een prijskaartje verbonden dat tot uiting komt in de schuldpositie van de provincie. In de financiële meerjarenplanning is rekening gehouden met de financiële lasten van het voorliggende investeringsprogramma. Bovendien streeft de bestendige deputatie naar een actief beheer van de bestaande schuldportefeuille. Zo is er voor de recente opname van belangrijke leningenpakketten gekozen voor een differentiatie in renteherzieningsperiodiciteiten, waardoor de impact van mogelijke rentestijgingen beperkt blijft.

Ook het gebruik van nieuwe technieken draagt bij tot het beheersen van de renterisico's. Zo werd reeds verschillende malen geopteerd voor een step-in-step-out collarkrediet - het gaat hier echt niet over een Latijns-Amerikaanse dans - waarbij een langetermijnkrediet wordt afgesloten met een kortetermijnrentevoet zesmaandelijks aanpasbaar. De rentefluctuaties blijven binnen vooraf afgesproken grenzen. Via deze techniek kan de voordeliger kortetermijnrente gecombineerd worden met de zekerheid van een begrenzing van de potentiële rentestijging.

In 2003 werd ook de hergroepering van de bestaande leningportefeuille doorgevoerd. Hierdoor werden honderden, vaak kleine leningen samengevoegd tot een veertigtal grote pakketten, waardoor verdere perspectieven naar een betere schuldbeheersing geopend worden. Tal van financiële constructies vereisen voldoende kritische massa om ze op een rendabele manier te kunnen uitvoeren.

Tot hier enkele belangrijke evoluties binnen het beleidsdomein financiën.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, de voorbije jaren bestond deze begrotingstoespraak uit twee luiken. Een situering van de begrotingscijfers, enerzijds en een bespreking van de voornaamste accenten per beleidsdomein, anderzijds. Dit jaar kan ik enigszins anders te werk gaan daar de collega-gedeputeerden binnen die nieuwe benadering reeds in de onderscheiden commissiezittingen uitvoerig toelichting hebben kunnen geven bij de deelbegrotingen. Ik zal hier dus niet herhalen wat door de bevoegde gedeputeerden reeds uiteengezet is. Wat ik tot slot van mijn toespraak wel wil doen, is u het globaal kader schetsen om u aan de hand van enkele inhoudelijke leidraden wegwijs te maken in het labirint van de begroting. Vertrekkend vanuit de missie die de provincieraad afgelopen week heeft goedgekeurd, kan ik de drie krachtlijnen zelfs in één adem vernoemen, met name: duurzaamheid, gebiedsgericht en geïntegreerd werken.

De openingszin van de missie is essentieel voor deze beleidsverklaring: 'Het provinciebestuur van Oost-Vlaanderen is een streekbestuur met een democratische meerwaarde.' De missie onderschrijft hiermee de belangrijke rol die de 84 rechtstreeks verkozenen binnen deze instelling te vervullen hebben. Collega's, u wordt van alle hoeken van de provincie uitgezonden om in dit halfrond te verdedigen wat goed is voor onze provincie maar tegelijk de signalen van uw eigen regio op te vangen en in deze raad toe te lichten. De provincie is immers een streekbestuur en wil dus binnen zijn beleid ook structureel rekening houden met de regionale gevoeligheden die er zijn, zowel de pijnpunten als de opportuniteiten. Ons bestuur draagt met andere woorden het gebiedsgericht werken hoog in het vaandel en doet dit door in al zijn beleidssectoren gemeenten en andere actoren samen te brengen en naar gezamenlijke oplossingen te zoeken. Afhankelijk van de sector leidt deze coördinerende en faciliterende rol tot de oprichting of ondersteuning van overlegstructuren, netwerken en materiële ankerpunten.

Beginnen we bij de zachte sectoren, dan moet ik u vooreerst wijzen op de structurele ondersteuning van het Regionaal Welzijnsoverleg, opgesplitst in drie basisfuncties: overleg en samenwerking in welzijn en gezondheid – netwerking -, sociale planning, die voor zowel het provinciaal, het regionaal als het lokaal beleidsniveau een duidelijke meerwaarde geeft, en tenslotte het voeren van een specifiek impulsenbeleid. Ik geef één voorbeeld binnen de sociale planning, met name 'het dataproject welzijn en gezondheid', waarbij de elektronische sociale kaart in een ruimer concept zal geplaatst worden, gericht op versterking van de capaciteit om omgevingsanalyses te realiseren en de nodige voorzieningen op lokaal, regionaal en provinciaal vlak te plannen.

In de culturele sector herinner ik u ook graag aan het Ovinobproject - netwerk van alle Oost-Vlaamse bibliotheken - of het move-project - netwerk van alle Oost-Vlaamse musea.

Op economisch vlak is er om te beginnen de specifieke rol die de provincie speelt binnen de uitvoering van gebiedsgerichte Europese programma's zoals Interreg en Doelstelling II, fasing-out 5b . Maar er is meer. Hoewel binnen het kerntakendebat vandaag een consensus bestaat dat geen enkel bestuursniveau als dusdanig de streekontwikkeling kan claimen, is het wel duidelijk dat in het nieuwe decreet opnieuw een belangrijke opdracht is weggelegd voor de provinciebesturen. Inspelend op deze evolutie, wil de provincie Oost-Vlaanderen deze gebiedsgerichte werking binnen de vier regio's verankeren in streekhuizen, die op de eerste plaats onderdak zullen geven aan de nieuwe sociaal-economische overleg- en adviesstructuren, de RESOC's en de SERR's, maar tevens bij uitbreiding ook in andere beleidsdomeinen een subregionale loketfunctie kunnen vervullen.

Om in de economische sfeer te blijven: ook in de landbouwsector speelt het provinciebestuur zijn gebiedsgerichte en coördinerende rol. Uit de cijfers mag trouwens blijken dat voor een paar concrete afspraken die wel gemaakt werden met betrekking tot het kerntakendebat de provincie dan ook consequent handelt. Er werd namelijk een extra inspanning voorzien voor de provinciale proefcentra en voor het plattelandsbeleid. De co-financiering werd als dusdanig veilig gesteld.

En ook in de dienstverlening aan de landbouwer speelt de provincie de rol van regisseur. Door hun aanwezigheid dicht bij de burger vormen de lokale besturen vaak een eerste aanspreekpunt met de overheid. Dit geldt ook voor de relatie tussen de gemeente en de lokale land- en tuinbouw. De gemeente speelt immers een belangrijke rol bij het afleveren van bijvoorbeeld stedenbouwkundige vergunningen en milieuvergunningen en heeft een sensibiliserende en controlerende taak in landbouwaangelegenheden. Van de 65 Oost-Vlaamse gemeenten hebben slechts enkele een uitgebouwde land- en tuinbouwdienst en het is dan ook niet evident om naast de verplichte taken ook nog een uitgebreide dienstverlening aan te bieden. Evenwel via het loket voor Landbouw & Platteland wil het provinciebestuur de Oost-Vlaamse gemeenten ondersteunen bij het optimaliseren van deze dienstverlening. Een centraal aanspreekpunt, regionale infovergaderingen en interactieve communicatie worden ingezet om informatie uit te wisselen, te begeleiden of te coördineren.

Hoewel er zeker nog andere voorbeelden te geven zijn, wil ik enkel nog even stilstaan bij het ROM-project in de Gentse Kanaalzone.

ROM staat voor ruimtelijke ordening en milieu en heeft als specifieke doelstelling de keuzes binnen de ruimtelijke ordening, milieu, mobiliteit en economie in dit maritiem industrieel gebied beter op elkaar af te stemmen en heeft onder meer geleid tot een strategisch plan voor de Gentse kanaalzone, dat in het voorjaar van 2004 ter goedkeuring aan de Vlaamse regering zal worden voorgelegd. Ondertussen blijven de concrete acties niet uit. Zo is met name het meldpunt voor milieuklachten in de kanaalzone in gebruik, worden enkele kruispunten op de R4-Oost en R4-West heraangelegd, enz.

Het is niet toevallig dat ik eindig met het ROM-project, want dit vooruitstrevend initiatief sluit naadloos aan bij de twee andere krachtlijnen van het Oost-Vlaams provinciaal beleid waarover ik het met u nog even wil hebben, meer bepaald de duurzame ontwikkeling en geïntegreerd werken.

Daar waar het ROM-project de leefbaarheid van één buurt voor de toekomstige generaties wil veilig stellen, vinden wij een gelijkaardige doelstelling voor alle Oost-Vlamingen terug binnen onze missie. Inderdaad, in de provinciale missie is het beginsel van duurzame ontwikkeling expliciet ingeschreven, meer bepaald wanneer het gaat om de waarden door het provinciebestuur vermeld in de volgende paragraaf: 'Wij hebben hierbij respect voor de vrijheid van elke persoon, voor het pluralistisch karakter van onze samenleving en voor een gezond en veilig milieu.'

DEBATTEN

Ik wees u reeds op de loodzware inspanningen die de provincie doet om onze eigen infrastructuur aan te passen aan de recente duurzaamheidsnormen en de intentieverklaring van ons bestuur om tegen 2004 te beschikken over een volledig operationeel zorgsysteem voor WMD, welzijn op het werk, interne milieuzorg en duurzaamheid. Zo blijft het optimaal werkklimaat dat we in de missie willen creëren geen loos begrip, maar beantwoordt het aan zeer concrete acties voor onze personeelsleden en uiteraard ook voor de gebruikers van onze diensten.

Ook in andere deelmissies ten slotte werd deze algemene bekommernis omgezet en ik verwijs hierbij expliciet naar onze economisch missie die eindigt met deze cruciale zin: 'Concepten van duurzame ontwikkeling en sociale economie nemen in het beleid voortaan ook een centrale plaats in.

Behoud en verdere verbetering van de levenskwaliteit in de provincie wordt de lakmoestest voor elke economische strategie.' De verdere ondersteuning van het duurzaam mobiliteitsproject Elektroboot en van het incubatiecentrum De Punt behoren tot deze strategie.

Tot slot, Mijnheer de Voorzitter, Collega's, impliceert het maken van evenwichtige keuzes ook dat men bereid is de muren om zich heen te slopen en sectoroverschrijdend te werken. Een belangrijke test dit jaar voor een geïntegreerde benadering was zeker de opmaak van het ontwerp van Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan. De samenwerking tussen diensten inzake beleidsvoorbereiding is sinds geruime tijd trouwens verankerd binnen het IDO, het interdienstenoverleg, dat dossiers toetst aan principes die in alle beleidssectoren van belang zijn en moeten primeren in de besluitvorming zoals bijvoorbeeld het integraal beheer van onze ruimte.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, ik hoop dat ik er u heb kunnen van overtuigen dat deze begroting in evenwicht tegelijk een begroting van evenwichtige keuzes is, waarbij niet alleen belangrijke opties genomen zijn voor de toekomst, maar tevens gestreefd is naar een continuïteit die het werkcomfort van verkozenen en personeelsleden én de levenskwaliteit en rechtszekerheid van onze burgers en ondernemers ten goede moet komen.

Ik dank u voor uw aandacht.

Applaus

De heer voorzitter

Mijnheer de Eerste Gedeputeerde,

Helemaal laconisch en zakelijk, zoals uw mentaliteit als bestuurder eigenlijk is, en tegelijk toch ook geëngageerd en sterk intensief op een aantal punten, hebt u de aanzet gegeven zowel tot de algemene als tot de artikelsgewijze bespreking van de begroting.

Zonder afbreuk te doen aan de onpartijdige rol van de voorzitter is het mij een genoegen u geluk te wensen met uw toespraak en daarbij reeds bij voorbaat allen te betrekken die ook buiten dit halfroond mee bezig zijn geweest.

Mijnheer de Eerste Gedeputeerde, ik denk dat het een waardige inleiding is geweest die heel precies naadloos aansluit bij de nieuwe werkwijze. Ik ben er trouwens van overtuigd dat degenen die de commissies hebben bijgewoond - en dat waren wij allen, zeer talrijk trouwens - gezien hebben hoezeer zowel de deputatie als de ambtenaren hun medewerking verleend hebben aan de nieuwe werkwijze. Ik heb nog vanmorgen telefonisch aan de adviseur van de Griffie kunnen zeggen hoe groot mijn indruk is dat er een zeer sterke medewerking is van de ambtenaren aan de nieuwe werkwijze die u in het begin van uw toespraak, en zoals ik het daarstraks heb gezegd, naar voor hebt geschoven, laconisch, zakelijk en tegelijk toch geëngageerd, overzichtelijk en toch intens.

Ik wens u, Mijnheer de Eerste Gedeputeerde, van harte geluk met deze toespraak en ik ben ervan overtuigd dat de raad mij dit zal toelaten.

Reeds gisteren heb ik aan meester Van Hecke, de fractieleider van Agalev, gevraagd om te wachten met een ordemotie tot vandaag. Daarstraks heb ik nog even zijn geduld op de proef gesteld zonder hem te verwittigen. Ik ben hem vergeten verwittigen.

Maar ik denk dat dit nu het goede ogenblik is om hem het woord te geven alvorens we een ogenblik pauzeren om daarna de toespraken van de fractievoorzitters, respectievelijk woordvoerders, te aanhoren. Daarbij komt eerst het Vlaams Blok aan het woord en daarna Agalev - en daarover zal meester Van Hecke het eventjes hebben -, N-VA en Spirit. Na de oppositie komt dan de meerderheid - VLD, CD&V en *sp.a* – aan het woord. We zullen zien hoever we geraken. Hopelijk geraken we helemaal rond. Maar eerst, met mijn dank voor zijn geduld, krijgt meester Van Hecke het woord voor een ordemotie in verband met de verdere werkzaamheden en vooral met de namen.

ORDEMOTIE

De heer Van Hecke

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
Zoals u dit weekend reeds zal hebben vernomen, heeft Agalev op haar congres van 15 november een nieuw project gelanceerd en is de naam van de partij veranderd in Groen!
De provincieraadsfractie hier, in Oost-Vlaanderen, zal mee haar schouders zetten onder dit nieuw project en wij zullen dan ook verder in deze raad zetelen als de fractie Groen!
Ik zal het ook nog schriftelijk bevestigen.
Dank u.

De heer voorzitter

Wij aanvaarden zeker.
Alhoewel de ordemotie altijd vatbaar is voor een debat ga ik ervan uit dat de raad kennis neemt. Alleen wil ik toch de taalkundige bemerking maken dat het voortdurend uiten van dat uitroepteken niet zo eenvoudig is.
De fractieleider heeft een poging gedaan, maar het is niet zo eenvoudig.
Als ik straks het woord neem, gelijk ik soms wat exuberant durf zijn, dan moet ik toch niet roepen? Ik heb wat schrik van uitroeptekens, als u mij deze volstrekt onpartijdige bemerking niet euvel neemt.
Collega's, dan denk ik dat het goed is dat we nu eventjes pauzeren.
Om 15 10 uur begint de oppositie in de volgorde van de grootste oppositiegroep eerst. Het Vlaams Blok krijgt dus als eerste het woord en al de anderen daarna.

Schorsing van de zitting

TOESPRAKEN FRACTIEVOORZITTERS EN WOORDVOERDERS: TOESPRAAK DOOR DE HEER J. VAN VOOREN NAMENS HET VLAAMS BLOK

De heer Van Vooren

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,
De Nederlandse winkelier Albert Heijn was heel klein begonnen, met een eenmanszaakje. Bescheidener kon het niet. Maar in de loop der jaren groeide dat piekleine bedrijfje uit tot de holding Ahold, die warenhuisketen Albert Heijn controleert. Het succes van Ahold was al even verrassend en overweldigend als destijds bij ons de triomftocht van Lernout&Hauspie. Bijna elke Nederlander had wel enkele aandelen van Ahold. Maar met de expansie kwam ook de uitholling van de oude degelijkheid en de oude betrouwbaarheid. De Amerikaanse Ahold-dochter US Foodservice werd betrap op fraude.
US Foodservice had substantiële kortingen bedongen bij haar leveranciers, maar die kortingen waren geboekt als winst nog voor de geleverde goederen ooit verkocht waren. Men had potentiële toekomstige winst geboekt als echte actuele winst. Men had het vel van de beer verkocht voor hij geschoten was. Men had die winst geboekt die pas gerealiseerd zou worden bij de verkoop van die goederen en daardoor had men de koers van de Aholdaandelen kunstmatig opgedreven, tot de ineenstorting kwam natuurlijk.
US Foodservice had duidelijk fraude gepleegd.

DEBATTEN

En daarvan willen wij deze deputatie echt niet beschuldigen. Er is bij deze begroting geen bedrog in het spel. Er zitten geen lijken in de kast. Maar men past wel enkele kneepjes toe om de helft van de toestand te verdoezelen. En die kneepjes lijken soms op die voorbarige boekingen van US Foodservice.

De eerste gedeputeerde klonk een beetje triest toen hij uitlegde dat financiën misschien niet de meest sexy bevoegdheid is, maar hij heeft zijn best gedaan om daar iets aan te verhelpen.

Als politici een zwak dossier mooier willen voorstellen dan het is, dan gebruikt men daarvoor in het Britse politieke jargon de term 'sexing up'. Iedereen die de debatten rond Irak heeft gevolgd weet wat dat betekent. Wij, Vlamingen, zouden zeggen dat men een dossier te rooskleurig voorstelt, dat men het opfleurt of dat men de zwakke punten verbloemt. Wij zijn nu eenmaal minder direct dan die zakelijke Angelsaksen die onmiddellijk tot de kern van de zaak doordringen.

Een mooi overzicht van zo een verbloeming vinden we in de 'Overzichtstabel begroting 2004 gewone dienst', waar men de uitgaven eigen dienstjaar 2003 met 21 000 000 EUR vermindert om aldus een negatief algemeen begrotingsresultaat te omzeilen.

Zonder deze kunstgreep zou de begroting inderdaad in de rode cijfers geëindigd zijn.

Normaal gezien, en indien men er zelf in geloofde, had men deze vermindering via een begrotingswijziging kunnen doorvoeren. Maar dat zou te riskant zijn geweest. De mogelijkheid om deze kredieten toch te gebruiken, moet immers blijven bestaan. Daarom verbergt men dit probleem en past men voor de schone schijn de prognose aan.

Het begrotingsresultaat van 23 000 EUR staat in schril contrast met de resultaten van vorige begrotingsjaren. In 2001 was het resultaat nog meer dan 40 000 000 EUR. In 2002 nog 37 000 000 EUR. In 2003 nog amper 2 000 000 EUR. En nu eindigen we op een povere 23 000 EUR.

Men kan hier bezwaarlijk spreken van een uitgebalanceerd planningsproces, maar des te meer van een nakend bankroet. Een nakend bankroet dat overduidelijk te lezen staat in het financieel beleidsplan 2004-2007. Ondanks een al te doorzichtige poging om hier ook de toestand te verbloemen.

Geloof men nu echt dat de uitgaven in 2007 – dus drie jaar verder – minder zullen bedragen dan deze begroot in 2004 ?

In alle openheid en eerlijkheid wordt ook gepland dat tegen 2007 bijna het hele reservefonds – ruim 17 000 000 EUR – zal opgesoupeerd zijn ter redding van de begroting.

Maar hoe kan het ook anders met sterk stijgende schulduitgaven op twee jaar tijd, van 2002 naar 2004, met ruim 28 % en dat in een periode van extreem lage rentes. Dan spreken we nog niet over de personeelskosten waar gedurende dezelfde periode van twee jaar de stijging 29 % bedraagt.

Sommige Amerikaanse staten voorzien in hun begroting een fonds voor de vergoeding van schade die door tornado's wordt aangericht. Het is begrijpelijk dat men daarvan geen goede prognoses kan maken en dat zo een begrotingsonderdeel een beetje nattevingerswerk is. Maar dat excuus geldt geenszins voor het Pensioenfonds. Iedere werknemer wordt ieder jaar precies één jaartje ouder. Daar zitten nauwelijks verrassingen in. Het aantal pensioneringen is meestal beter voorspelbaar dan het aantal tornado's. In deze begroting zien wij nochtans dat er meer geld uit het Pensioenfonds wordt gehaald dan men erin stopt. Dat is het recept voor een ramp. Hier moet men drastisch het roer omgooien of het Pensioenfonds van Oost-Vlaanderen zal in dezelfde problemen raken als dat van Belgacom.

De eerste gedeputeerde deed terecht opnieuw zijn beklag over 'de onverwachte en eenzijdige ingreep van de Vlaamse overheid op de middelen van het Provinciefonds bij het begin van deze legislatuur'. Hierdoor werd in één klap 40 % van de beleidsruimte teruggenomen door de Vlaamse overheid. Wij slepen die last nog altijd met ons mee.

Bij de meerderheidspartijen is er niets te merken van de wonderbaarlijke harmonie tussen het Vlaamse en het provinciale niveau. Als dit een 'ballet van cijfers' is, dan weten wij welk stuk er opgevoerd wordt: 'De Rovers' van Schiller, in de balletversie van Minkov.

Er is trouwens een scherp contrast tussen het rooskleurig optimisme die deze beleidsverklaring uitstraalt en het nuchtere oordeel van de voorzitter van de deputatie omtrent de Bank van de Arbeid, die in alle objectiviteit schreef dat 'hij zich zeer goed bewust was van de preciaire situatie van de provincie'.

Het klinkt niet zo geruststellend. We horen zoiets niet graag, maar het ligt wel dichter bij de waarheid dan het krampachtige 'Tout va très bien, Madame la Marquise'.

Het provinciale kasteel staat natuurlijk niet in brand maar de bodem van de schatkist wordt duidelijk zichtbaar.

Als men wil aanduiden dat een bepaalde evolutie stagneert, of veel te langzaam verloopt, of in steriele kringetjes ronddraait, dan zegt men soms dat het een processie van Echternach is: eerst één stap vooruit en dan twee achteruit.

In deze provincie kan men een beeldspraak gebruiken die nog krachtiger is: men moet gewoon met een diepe zucht zeggen 'De bank van de Arbeid'. Vergeleken daarmee beweegt zelfs de processie van Echternach zich met de snelheid van het licht.

'We talmen in dit dossier zo lang en er zijn zo veel onduidelijkheden en contradicties dat men ons terecht zou kunnen verwijten de grenzen van behoorlijk bestuur te hebben overschreden. [...] Ik zou in geweten niet kunnen verantwoorden dat we thans de provincieraad niet vragen om snel en duidelijk te beslissen over de Bank van de Arbeid.'

Klinken die woorden u bekend in de oren ? Dat is best mogelijk.

Het zijn uittreksels uit de tekst van de voorzitter van de deputatie over dit dossier.

Wij bevinden ons dus in goed gezelschap als wij vragen dat de impasse rond de Bank van de Arbeid eindelijk doorbroken zou worden.

Ik herhaal hier ook voor de zoveelste keer mijn pleidooi voor een bezoek van de raadsleden aan deze veelbesproken Bank van de Arbeid. Het gebouw ligt binnen wandelafstand van deze raadszaal, maar de meeste raadsleden hebben er nog nooit een voet binnen gezet.

Ondanks alle kritiek ook één positieve noot: de renovatie van de gevel is zeer geslaagd, alleen een echt verzuurde kniesoor zou daar kritiek kunnen op hebben.

Geachte Collega's, op bladzijde 13 van de toespraak van gedeputeerde De Buck lezen wij een prachtige volzin over de plichten en verantwoordelijkheden van een provincieraadslid: 'Het is uw taak te verdedigen wat goed is voor de provincie, maar tegelijk signalen van uw eigen regio op te vangen en in deze raad toe te lichten. De provincie is immers een streekbestuur en wil dus binnen zijn beleid ook structureel rekening houden met de regionale gevoeligheden.' Enz.

Heel mooi, alleen denk ik niet dat de inwoners van Doel dat allemaal erg geloofwaardig vinden. Ze zijn door de provincie in de steek gelaten. Niet alleen door de bestuursmeerderheid, maar zelfs door die oppositiepartij die altijd beweert dat zij kleinschaligheid, groene polderlandschappen en ongerepte landelijke dorpjes verdedigt. Een naamsverandering zal niet volstaan om die schande uit te wissen. Dit slaat echter geenszins op de inzet terzake van onze ex-collega Sylvain Lockefeer.

Vele jaren geleden voerde Amnesty International een campagne ten voordele van politieke gevangenen en gewetensgevangenen. Als doelgroep had men politieke gevangenen uitgekozen die geen geweld gebruikt hadden, maar die alleen opgesloten zaten omdat ze afwijkende politieke opvattingen hadden verkondigd. De leuze van die campagne was: 'Mijn mening, een misdaad ?' Dat ging toen over politieke vervolgingen in dictatoriale staten. In het buitenland subsidiëren wij als provincie nog wel zulke initiatieven, maar ook in België zijn er mensen die er van dromen politieke tegenstanders monddood te maken en gevangen te zetten omwille van hun opinie. Omwille van kritiek op de politieke dogma's van de dominante staatsideologie. Ook hier zijn er meningen die als misdaden beschouwd worden.

U weet allicht waarop ik allusie maak: gisteren heeft het hof van cassatie beslist dat er een nieuw proces tegen het Vlaams Blok moet komen.

Hebben wij een bommencampagne gevoerd ? Hebben wij een partijvoorzitter laten vermoorden ?

Hebben wij synagogen in brand gestoken ? Hebben wij hand- en spandiensten verleend aan de terroristen van Hamas ?

Neen, wij hebben alleen meningen verkondigd die volgens dit pseudo-democratische regime misdaden zijn.

Inderdaad, mijn mening, een misdaad. Amnesty International zou het niet zover moeten zoeken.

Misschien zouden wij in deze begroting wat extra subsidie kunnen uittrekken om die Amnesty-affiches met 'Mijn mening, mijn misdaad ?' te laten herdrukken.

In zijn ondoorgroendelijke wijsheid heeft het hof beslist dat dit geen politiek proces is. De aanklacht is gebaseerd op citaten uit politieke teksten. De ene aanklager verklaarde in zijn onsterfelijke domheid dat het 'natuurlijk' een politiek proces was, de andere aanklager was een politiek benoemde ambtenaar die handelde in opdracht van de premier.

De beschuldigde is de facto een politieke partij. Maar toch was dit volgens het hof geen politiek proces. Dat is al even absurd als het spaghetti-arrest van datzelfde hof van cassatie. Het is geen politiek proces en de begroting gaat zeker ook niet over geld ? Maar we kunnen ons troosten: met Connerotte zitten we in goed gezelschap als slachtoffers van een absurde cassatie-uitspraak.

DEBATTEN

Een proces tegen een oppositiepartij, het lijkt een berichtje uit Georgië of Wit-Rusland: een rechtbank met door de staat benoemde rechters, die een oppositiepartij buiten de wet probeert te stellen, met wetteksten die speciaal daarvoor zijn opgesteld. Maar dit is helaas niet Georgië, dit gebeurt in het o zo democratische België. Sommigen hebben nog altijd niet begrepen dat men in een parlementaire democratie oppositiepartijen moet verslaan met ideeën, programma's en verkiezingen, niet met processen.

Daarom waren wij bijna tot tranen toe bewogen, toen wij in de toespraak van eerste gedeputeerde De Buck op bladzijde 16 die prachtige zin lasen waarin hij zijn respect betuigt voor de vrijheid van ieder persoon, voor het pluralistisch karakter van onze samenleving en voor een gezond en veilig milieu. Mogen wij dat beschouwen als een stil protest tegen de juridische klopjacht op politiek andersdenkenden waarvan wij al jaren het slachtoffer zijn ?

Dan wil ik de eerste gedeputeerde feliciteren voor zijn moedige en zeer symbolische stellingname. Of is het weer het oude liedje ? Moet men zich eerst onderwerpen aan de politiek correcte dogma's van staatsideologie vooraleer men zich kan beroepen op die 'vrijheid' en dat 'pluralisme' ? Echte vrijheid en echt pluralisme mogen niet alleen gelden voor personen of groepen waarmee wij grotendeels akkoord gaan. Echte vrijheid en echt pluralisme krijgen pas inhoud, als men ze ook durft toepassen op mensen met wie men fundamenteel van mening verschilt, op degenen die men als kettters, dissidenten of rebellen beschouwt.

Wij delen in dat opzicht natuurlijk het droeve lot van die andere oppositiepartij. Wij worden vervolgd door pater Leman en zijn opvolgers die onze partijfinanciering willen afpakken. Zij worden geteisterd door een 'schijnheilig paterke' uit Limburg dat hun kiezers en zelfs hun mandatarissen wil inpikken. Ik zou niet met hen willen ruilen. Een partij kan beter overleven zonder geld dan zonder kiezers. Maar ik zal niet verder doorbomen over dit delicate punt. Zoals in de bijbel staat: 'Het geknakte riet zal men niet breken.'

De discussie over de manier waarop de Visa-kaarten van de bestendige deputatie werden gebruikt, past niet in het kader van een begrotingsdebat, behalve dan één element uit dat dossier. Collega Tanquy Veys stipte reeds aan dat er zeer vaak verwijlintersten betaald moeten worden omdat de afhandeling van de Visa-verrichtingen te lang aansleept. In sommige gevallen is dat wellicht onvermijdelijk. Maar als dat het gevolg is van bureaucratische traagheid bij de controle en de verwerking van de Visa-verrichtingen door de provinciale diensten, dan moet daar dringend een remedie tegen gevonden worden. Er mag geen belastinggeld verloren gaan omdat de administratieve molen te langzaam maalt. En indien hij dan ook nog fijn maalde, maar dat is een ander debat.

Collega's, het zal voor iedereen duidelijk zijn dat het Vlaams Blok deze nepbegroting niet zal goedkeuren. Wij zijn te realistisch om mee te zingen op de melodie 'Tout va très bien, Madame la Marquise.'
Dank u.

Applaus

TOESpraak DOOR DE HEER S. VAN HECKE NAMENS GROEN!

De heer Van Hecke

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Inleiding: Ieder voor zich en God voor ons allen

De heer gedeputeerde De Buck was opnieuw in een lyrische bui bij het begin van zijn toespraak. Vorig jaar stond de poëzie centraal in zijn inleiding, dit jaar waagt hij zich zelfs aan ballet om de begroting te omschrijven. Zowaar een gewaagde stap, want ballet vergt heel wat lenigheid, soepelheid en veel training en het gevaar zit er steeds in dat de eerste gedeputeerde zich verslikt in een grand écart en er een pijnlijk einde komt aan het schouwspel. Lenigheid en soepelheid zijn geen probleem, maar onze fractie moet vaststellen dat het inoefenen van het ballet zonder choreograaf is gebeurd, waarschijnlijk een gevolg van de schaarste van de middelen. Bovendien kunnen we ons niet van de indruk ontdoen dat we hier niet met een deputatie-ensemble te maken hebben, maar met zes solisten, die elke vergelijking met elegante ballerina's missen, die elk afzonderlijk een vrije improvisatiedans ten tonele brengen, waarbij ze slechts per ongeluk samen op het podium staan.

Na het ballet der cijfers probeert de heer eerste gedeputeerde ons te doen geloven in een begroting die in 'wonderlijke harmonie' zou zijn. Het is inderdaad een feit dat men op verschillende Koninklijke Harmonieën het predikaat 'wonderlijk' kan kleven. Dit is voor deze begroting niet anders, want ze doet ons inderdaad denken aan een jaarlijkse kermis waarbij met veel getrom, geblaas en vooral veel getoeter een aantal onsamenhangende geluiden en ideeën worden ten gehore gebracht. Een fanfare die mooi wordt gevolgd door de flink marcherende majoretten op de meerderheidsbanken. Misschien niet altijd in de maat, maar wel in de juiste richting en zonder de rangen te verstoren.

Van harmonie is in deze ontwerpbegroting niets te bespeuren. De ontwerpbegroting 2004 kan eigenlijk maar één titel dragen die de lading perfect dekt: 'Ieder voor zich en God voor ons allen', want als iets duidelijk is geworden bij het doornemen van de ontwerpbegroting en tijdens de bespreking in de commissies, dan is het wel dat er absoluut geen sprake is van een samenhangend provinciaal beleid.

Er moest bespaard worden, dat is heel duidelijk, maar blijkbaar heeft elke gedeputeerde binnen zijn eigen bevoegdheden voor zichzelf beslist waar en hoeveel er zou worden bespaard. Een voorbeeld: omdat eredienssten onder de bevoegdheid van de heer gedeputeerde Van Der Meiren valt, heeft hij deze extra uitgaven moeten compenseren binnen zijn eigen bevoegdheden. Dat is niet logisch. Onder het motto: 'Ik bemoei me niet met uw bevoegdheden, bemoei u dan ook niet met de mijne' ging ieder zijn gang. Het resultaat is een onevenwichtige begroting.

Het 'ballet van cijfers' nader bekeken

Vooraf wensen we de heer gedeputeerde en zijn diensten te feliciteren met de voorgebrachte documenten. Vorig jaar heeft onze fractie veel kritiek moeten geven over de informatie die aan de raadsleden ter beschikking werd gesteld. Het was een bijzondere moeilijke, bijna onmogelijke klus om de begroting grondig door te nemen.

We moeten vaststellen dat de deputatie duidelijk rekening heeft gehouden met deze kritiek. De toelichtingen zijn nu eindelijk wat ze moeten zijn, op enkele pijnlijke hiaten na. Het resultaat mag er - globaal gezien - zijn. Tot daar de felicitaties.

De provincie wil in 2004 opnieuw fors investeren. Opnieuw plant de provincie, net zoals in 2003, om veel meer uit te geven dan wat er binnenkomt. Het resultaat voor het eigen dienstjaar in de gewone dienst vertoont een tekort van maar liefst 24,2 miljoen EUR of bijna 1 miljard BEF. Volgend jaar gaan we bijna 1 miljard BEF meer uitgeven dan wat er dat jaar aan inkomsten zijn. Dit gat wordt dichtgereden door te putten uit de positieve saldi van de vorige jaren, maar daar zwijgt de eerste gedeputeerde in alle talen over. De begroting is sluitend zegt men, wij zeggen dat het niet zo is. We kunnen daar natuurlijk drie weken over discussiëren en u zal gelijk hebben op basis van de papieren, maar wij zullen ook gelijk hebben op basis van dezelfde papieren.

Opvallend in deze begroting is dat vooral de schulduitgaven toenemen en dat kan niet ontkend worden. Deze uitgaven stijgen in 2004 in absolute cijfers tot een recordhoogte 28 miljoen EUR, een stijging met 1,6 miljoen EUR in vergelijking met de begroting 2003. De schulduitgaven stijgen zelfs sneller dan de totale uitgaven.

De stijgende schulduitgaven zijn het gevolg van de vele investeringen die men de laatste jaren heeft opgestart of nog plant. Als we het lijstje zien van de voorgenomen investeringen voor 2004, dan stellen we ons toch ernstige vragen bij sommige investeringen.

Vorig jaar hebben we reeds onze bezwaren geuit tegenover de vele onbezonnen en nutteloze investeringen in Puyenbroeck, maar alles gaat gewoon verder om van Puyenbroeck het luxe-pretpark van de deputatie te maken.

Vragen stellen we ons ook bij de voorgenomen peperdure investeringen in de streekhuizen voor de economie. Hoe de afstand tot Gent in deze hoogtechnologische informatie- en informaticamaatschappij opeens zo onoverbrugbaar groot zou zijn geworden en met welke diensten we noodzakelijk dienen te decentraliseren, is ons niet duidelijk. Waarom wordt niet eerst een grondige analyse afgewacht van de werking, de kosten en de baten van het streekhuis in Aalst, alvorens ook in Deinze en Eeklo peperdure investeringen op te starten? Anderzijds zien we dat budgetten voor dringende renovatie- en restauratiewerken aan bijvoorbeeld het Caermersklooster (derde fase), geklasseerd monument, nergens te bespeuren zijn, blijkbaar omdat het dossier grote vertraging heeft opgelopen door het jarenlang talmen van de deputatie.

DEBATTEN

Ook voor de derde vleugel van het PAMZOV zijn geen middelen voorzien. Voor een ander oud dossier, de renovatie van de Zwalmolen, zijn eindelijk budgetten voorzien. 13 jaar nadat we er eigenaar van werden, zal er dan toch eindelijk gerestaureerd worden. Dat het poortgebouw van de Huysmanhoeve ook al 13 jaar op restauratie wacht, was de deputatie blijkbaar uit het oog verloren.

'Alles moet op' - de reserves worden geplunderd.

Vorig jaar reeds plande deze meerderheid de totale plundering van de reserves. In de begroting 2004 gaat ze verder op deze weg. Uit het financieel beleidsplan 2004-2007 blijkt dat alle reserves op zullen zijn tegen 2007 als dezelfde planning wordt aanhouden.

In 2001 bedroeg het boekhoudkundig resultaat 55 miljoen EUR, inclusief het reservefonds, en in 2002 was er een globale bonus van 58 miljoen EUR. Voor 2003 wordt een resultaat van 41 miljoen EUR voorzien, om weg te kwijnen naar een prognose van 30 miljoen in 2004 en 500 000 EUR in 2007. Op zes jaar tijd zou aldus een reserve van meer dan 2 miljard BEF worden opgesoupeerd.

Dat de positieve resultaten van de vorige dienstjaren worden aangewend, is op zich geen probleem, maar dat ook het ganse reservefonds de komende jaren wordt opgesoupeerd, is voor onze fractie onaanvaardbaar.

Voor nieuwe initiatieven zal er vanaf 2006-2007 nog nauwelijks ruimte zijn, tenzij de provincie haar belastingen zou verhogen. Een volgende coalitie zal met quasi onbestaande reserves en een grote schuldenlast moeten starten. Bovendien zal een volgende deputatie een aantal oude dossiers erven, omdat de huidige deputatie er geen werk meer zal van maken: het poortgebouw van de Huysmanhoeve, de echte renovatie van de Bank van de Arbeid, het Caermersklooster, de derde vleugel Velzeke, ... Dit worden erfenissen voor de toekomstige deputatie.

De evolutie van het pensioenfonds vraagt ook enige aandacht. Vorig jaar hebben we reeds aangeklaagd dat de provincie het pensioenfonds verwaarloosde. Het spijzen van het pensioenfonds is dan ook pure noodzaak, jaar na jaar. Nu lijkt de deputatie het probleem te erkennen en wordt de jaarlijkse bijdrage aan het pensioenfonds fors verhoogd van 9,1 naar 14,3% van de loonmassa, maar dat zal in 2004 nog steeds 2 miljoen EUR minder zijn dan wat we uit het fonds zullen halen om de pensioenen te betalen. Uit de nieuwe actuariële studie blijkt dat men de bijdragevoet zal moeten optrekken tot 17,07% om de 'verplichtingen uit het verleden volledig te financieren', maar de achterstand inhalen is blijkbaar geen prioriteit, dit wordt gespreid in de tijd en dus doorgeschoven naar de volgende jaren.

De eerste gedeputeerde verdedigt de keuze om via kapitalisatie de pensioenverplichtingen na te komen. We betwisten deze keuze niet, maar het succes van deze reservevorming is ook afhankelijk van de economische conjunctuur, de grillige beurskoersen. Vorig jaar heeft het pensioenfonds forse verliezen geleden en gelukkige of ongelukkige speculaties. Bij deze geloofsbelijdenis in de groei van economie en beurs, dient toch een kanttekening te worden geplaatst. Indien men bijvoorbeeld in een pensioenfonds zwaar heeft geïnvesteerd in aandelen van Lernout en Hauspy is men natuurlijk de sigaar. Het Enron-schandaal in de VS heeft ook duidelijk gemaakt dat pensioenfondsen heel kwetsbaar zijn, als blijkt dat firma's omwille van de winsthonger, de boeken manipuleren, frauderen, ... Collega Gillis heeft vroeger ooit eens gesteld dat werken met pensioenfondsen kan gelijkgesteld worden met surfen op de golven van het kapitalisme. En een ernstig accident is dan snel gebeurd, zoals we vorig jaar hebben kunnen ervaren.

De keuze en de aard van de beleggingen dienen dan ook van heel nabij te worden opgevolgd, waarbij de veiligheid van de belegging steeds prioritair moet zijn en het ethische aspect steeds de nodige aandacht verdient.

De begroting is onvolledig.

Deze begroting is ook onvolledig. Een aantal documenten ontbreken. De provincie stelt sinds de goedkeuring van het milieubeleidsplan, jaarlijks een milieujaarprogramma op. Het decreet stelt heel duidelijk dat het ontwerp van milieujaarprogramma samen met het ontwerp van begroting aan de provincieraad wordt bezorgd. Dit is ook logisch want in het milieujaarprogramma wordt verduidelijkt en aangegeven welke concrete acties er zullen uitgevoerd worden en welke financiële middelen daarvoor noodzakelijk zijn. Aan deze voorwaarde is niet voldaan. Hetzelfde euvel als vorig jaar! Ook toen hadden wij die documenten niet ter beschikking.

Door het afsluiten van de samenwerkingsovereenkomst met het Vlaams Gewest heeft de provinciale adviesraad van Milieu en Natuur een aantal specifieke bevoegdheden gekregen, onder andere de advisering van de begroting Leefmilieu. In het convenant staat uitdrukkelijk bepaald dat de milieuraad om advies moet worden gevraagd over de provinciale begroting over leefmilieu. We nemen aan dat dit advies is gevraagd en uitgebracht, maar het ontbreekt.

Het Rekenhof heeft ook de opmerking gemaakt dat de begroting van de Betalingsautoriteit niet wordt voorgelegd. Ook dit gegeven ontbreekt.

Onevenwichtige keuzes

Een begroting opstellen is jaar na jaar opnieuw keuzes maken en met een aantal van die keuzes zijn we het absoluut niet eens. Daarnet hadden wij het al even over het hoog 'leder voor zich en God voor ons allen'- gehalte van deze begroting. Sta mij toe enkele voorbeelden te geven.

Het is duidelijk dat deze deputatie de keuze heeft gemaakt om massaal te investeren in recreatie ten koste van andere noden.

Hoe kan anders verklaard worden dat opnieuw miljoenen euro's worden geïnvesteerd in geldverslindende prestigeprojecten in Puyenbroeck zoals het golfterrein (opnieuw 2 500 000 EUR) of de bouw van een dierenkliniek (1 500 000 EUR) of het graven van een verbindingkanaal om het domein toegankelijk te maken voor pleziervaartuigen, terwijl er blijkbaar geen geld meer is binnen het sociaal beleid om een constant beleid te voeren, want de kredieten voor bestrijding van CO-intoxicatie zijn ontoereikend om alle aanvragen te behandelen en de jaarlijkse toelage aan 11.11.11 moet blijkbaar worden verminderd met maar liefst 20%.

Voor elke euro die 11.11.11 ophaalt in Oost-Vlaanderen, legt de provincie van oudsher 0,25 EUR bij. 11.11.11 zou in 2004 een tussenkomst van 258 274 EUR moeten krijgen, maar de bestendige deputatie stelt nu voor om dit bedrag te verminderen met 50 000 EUR. Opmerkelijk is dat dit enkel via de toelichting bij de begroting te achterhalen is, want in de beleidsverklaring lezen we nog de vrome zinsnede, als: 'Verder zijn middelen ingeschreven om een signaal van waardering te geven aan de vele Oost-Vlamingen die in de Noord-Zuidbeweging actief zijn.' Als signaal van waardering mag deze besparing er zijn! Net nu 11.11.11 de meest succesvolle campagne ooit achter de rug heeft, ook in onze provincie, is deze beslissing onbegrijpelijk. Wij zullen dan ook een amendement indienen.

En ook op waterbeleid in eigen provincie wordt bespaard. De budgetten voor werken aan waterlopen van 3e categorie worden fors verminderd. Onbegrijpelijk, want één natte winter en we krijgen opnieuw tal van overstromingen. De dingen waar de mensen echt van wakker liggen - en dat is zeker het geval voor wateroverlast - zijn blijkbaar geen prioriteit voor de deputatie, want men bespaart erop.

Het is duidelijk: de middelen gaan prioritair naar de domeinen, naar 'leute en plezier'. Sociale zaken en leefmilieu blijven achterop. Het is trouwens opvallend dat in de algemene beleidsnota bij de domeinen welzijn en gezondheid en leefmilieu uitdrukkelijk wordt gewezen naar de beperkte budgettaire ruimte. En dat lezen we niet in het hoofdstukje 'domeinen'.

De wijze waarop het domein Puyenbroeck de laatste jaren wordt uitgebouwd tot een nieuw groot pretpark, waar het ene nutteloze, geldverslindende prestigeproject na het andere uit de grond wordt gestampt, tart werkelijk elke verbeelding.

Het investeringsbeleid in het domein Puyenbroeck illustreert treffend de keuzes die deze deputatie maakt. Deze keuzes zijn financieel en inhoudelijk niet te verantwoorden, maar de meerderheid in de raad blijft slaafs de deputatie volgen. En dat is vaak onbegrijpelijk.

DEBATTEN

Zo is het onbegrijpelijk dat de *sp.a* de aanleg van het golfterrein met hand en tand blijft verdedigen omwille van de democratisering van de golfsport. Want ofwel laat men het golfen werkelijk aan democratische prijzen gebeuren en dan zal dit de provinciekas en dus de belastingbetaler veel geld kosten via de forfaitaire provinciale belasting, ofwel probeert men de exploitatie break-even te laten draaien, maar dan zal er van de democratisering van de golfsport helemaal geen sprake zijn en daar gaat dan het grote ideaal van de democratisering! We zijn ervan overtuigd dat, indien er over dit project in de raad een geheime stemming zou worden gehouden, het project onmiddellijk met een overdonderende meerderheid zou worden weggestemd. Het is enkel de strenge partijtucht bij de meerderheidspartijen die ervoor zorgt dat iedereen in de pas blijft lopen. Om het met de woorden van daarnet te zeggen 'als majoretten achter de fanfare'!

Dit geldt ook voor de dierenkliniek, een ander peperduur non-project waarvan de meerwaarde of het nut voor het domein ons totaal ontgaat. We hebben nog geen enkel argument gehoord dat de bouw van een dierenkliniek verantwoordt. Het is een totaal nutteloze investering aangezien de best uitgeruste dierenkliniek van Vlaanderen op minder dan 20 km van Puyenbroeck ligt, namelijk de faculteit dierengeneeskunde van de universiteit Gent, de enige faculteit dierengeneeskunde in Vlaanderen. En waarom moet er dan nog een kliniek komen in Wachtebeke? Geen zinnig mens die het weet. Geen kat of kattin die één rationale reden kan geven waarom dit een goed en noodzakelijk project is. En dan ... dan kunnen het enkel irrationale redenen zijn die aan de basis liggen van dit project. Welke die irrationele redenen mogen zijn, is een raadsel, maar het zal vroeg of laat wel duidelijk worden ... Bovendien is het een kaakslag voor de vele vrijwilligers die zich dag in dag uit, dag en nacht, ook in de weekends inzetten voor de opvang van gewonde of verwaarloosde dieren. Deze mensen zouden wonderen kunnen verrichten met de middelen voor de dierenkliniek. Betrokkenheid en enthousiasme van de vele vrijwilligers is bovendien de beste vorm van educatie die men zich kan indenken.

Op de diverse projecten in het domein Puyenbroeck zal collega Gillis later tijdens de begrotingsbesprekingen dieper ingaan.

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Wat vele van deze grote projecten gemeen hebben, is de amateuristische wijze waarop de dossiers zijn tot stand gekomen, en verder groeien. Blijkbaar maakt de deputatie er de gewoonte van om bij het opstarten van een groot project geen kostprijscalculatie te maken of een onderzoek te laten voeren naar exploitatiekosten, eens het project zal geëxploiteerd worden.

De meerderheid zou misschien kunnen zeggen dat het pure oppositiepraat is, maar dat is niet het geval. Het Rekenhof heeft een gelijkaardige kritiek gegeven over de wijze van werken. Bij een steekproef in vijf investeringsdossiers kon de administratie geen door de provincieraad of deputatie goedgekeurde documenten voorleggen 'waaruit blijkt op welke basis de geraamde kredieten worden berekend'. Het Rekenhof stelt zich zelfs de vraag of het omvangrijk investeringsprogramma voor 2004 budgettair wel kan worden gerealiseerd.

Een heel terechte opmerking van het Rekenhof die bevestigt wat we in deze raad al hebben ervaren met het golfdossier en het dossier van de dierenkliniek, maar blijkbaar is het een algemene handelswijze.

Stel u voor dat een jonge ondernemer een bedrijf zou oprichten en hij zou niet eerst onderzoeken welke investering dit precies vergt in aankoop of huur van gebouwen, machines, materialen; stel dat hij niet zou weten hoeveel producten hij jaarlijks zou willen verkopen, hoeveel personeel hij minimum zou nodig hebben en hoeveel de personeelskosten bedragen; stel dat hij niet zou weten wat ongeveer de verkoopprijs zou zijn van zijn product en welke afzettingsmarkt hij heeft, ... we zouden hem afschilderen als een amateur die binnen de kortste keren failliet zal gaan. De ondernemer zou ook nooit een bankkrediet kunnen krijgen. Voor je aan zo'n onderneming begint, dient de ondernemer te beschikken over een grondig uitgewerkt bedrijfsplan. Wel, eigenlijk handelt de provincie op deze manier. De provincie start grote projecten op, zonder over een soort bedrijfsplan te beschikken of zelfs maar over minimale berekeningen van investeringen, kosten voor personeel en materiaal, inkomsten, ... Onbegrijpelijk, want via onze economische diensten en EROV biedt de provincie zelf begeleiding aan startende ondernemers om hen net daarin professioneel te begeleiden. De deputatie zou dus best dringend eens zo'n een begeleiding aanvragen voor enkele dossiers ...

Het grote verschil is dat de provincie niet failliet kan gaan. Er zal nooit een curator aangesteld worden, maar een persoon die totaal ombekwaam is om zijn eigen goederen te beheren, krijgt wel een voorlopig bewindvoerder aangesteld. Voor het domein Puyenbroeck zou dit geen slechte oplossing zijn ...

Ondertussen wordt al een nieuw prestigieus en peperduur dossier voorbereid, namelijk het aanleggen van een kanaal om de bootjes rechtstreeks toegang te verlenen tot het domein. Wat zou daar het financiële plaatje kunnen van zijn?

We zullen het de volgende jaren zeker voelen in de begroting. In dit bootje stappen we niet mee. Want opnieuw is het een project waar geen kat van wakker ligt en dat heel ver staat van de noden in onze maatschappij.

Voorzitter Piet Van Eeckhaut kon het gisteren niet mooier omschrijven na de toespraak van de heer gouverneur toen hij verwees naar een uitspraak van de liberaal Bots: 'Een overheid wordt geëvalueerd op wat zij doet op het vlak van cultuur, voor milieu en natuur en voor de zwaksten in de samenleving.'

Mooi citaat, maar de evaluatie van deze begroting is minder fraai.

Onze fractie zal deze begroting dus niet goedkeuren.

TOESPRAAK DOOR DE HEER J. DE CUYPER NAMENS DE N-V A

De heer De Cuyper

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Als men als derde lid van de oppositie aan het woord komt, is het normaal – en het is ook bij mij nu het geval – dat men in herhaling valt met sommige passages uit de tussenkomsten van mijn geachte collega's die mij voorgedaan zijn, hier, op dit podium.

Dat de eerste gedeputeerde tevreden is dat hij een sluitende provinciebegroting voor het werkjaar 2004 kan voorleggen, daar kan ik zonder veel geestdrift inkomen, want het 'goede huisvaderschap' indachtig hadden wij, raadsleden, en ook de bevolking – en dat is zeer belangrijk, Mijnheer de Eerste Gedeputeerde – van de provincie Oost-Vlaanderen niet anders verwacht.

De begroting, en dus ook de beschikbare gelden, liggen aan de basis van de verwezenlijkingen die deze coalitie realiseert. Het is op het einde van de rit, Mijnheer de Eerste Gedeputeerde, in 2006 dat de coalitie er zal worden op beoordeeld.

Met andere woorden, werden de gelden goed besteed? Maar vooral, had de bevolking van onze provincie er ook iets aan?

Deze begroting, en de volgende begrotingen, van deze legislatuur zijn de financiële vertaling van het beleidsplan van deze deputatie: een beleidsplan dat werd voorgesteld aan de provincieraad bij het begin van de legislatuur.

Bij de voorstelling van dat beleidsplan werd in het bijzonder door de oppositie dat plan op een kritische, maar ook constructieve wijze beoordeeld. En ik herinner mij alsof het gisteren was dat alle argumenten van de oppositie ten opzichte van het beleidsplan van de tafel werden geveegd.

Bij de begrotingsbespreking wordt zelden rekening gehouden met de constructieve suggesties en opmerkingen van de oppositie. Ik zeg 'zelden', want het is toch wel eens gebeurd dat men in het departement Cultuur rekening hield met één van onze voorstellen tot verhouding van subsidies aan culturele verenigingen.

Maar in het geheel van het financieel gebeuren zijn dat kruimels. De grote sneden brood worden verder afgesneden zonder nochtans in te gaan op de voorstellen van de minderheid.

Ik heb begrip voor de argumenten van de eerste gedeputeerde als hij verwijst naar de echte spelbrekers van de meerjarenplanning. De ingrepen die gebeurden op de middelen van het Provinciefonds legden hun hypotheek, zo stelde de eerste gedeputeerde, op het provinciaal budgettair evenwicht.

We moeten er in dat verband wel aan toevoegen dat de ontvangsten uit de belastingen voor de begrotingsraming 2004 met bijna 2 000 000 EUR zijn gestegen. Ik wil daarmee enkel aantonen dat wat de gedeputeerde aanhaalt als spelbrekers wel moet gerelativeerd worden in het licht van de meeropbrengst van de belastingen die door de bewoners van deze provincie zullen worden betaald.

DEBATTEN

De eerste gedeputeerde haalt ook de problematiek in verband met het Pensioenfonds aan. De provincie Oost-Vlaanderen heeft inderdaad de nodige voorzieningen getroffen om de pensioenen aan het personeel te verzekeren via een systeem van kapitalisatie van de bijeengebrachte gelden, namelijk onder vorm van werkgeversbijdragen. Dat gebeurt in de vzw Pensioenfonds van de provincie Oost-Vlaanderen.

De provincie stelt dus jaarlijks geldelijke middelen ter beschikking van de vzw. De huidige bijdragevoet tot 2003 beliep 9,1 % van de loonmassa van de statutaire personeelsleden om aldus de toekomstige dekking van de rustpensioenen te verzekeren.

In de toelichting van de provinciebegroting 2004 verwijst men naar de meer recente actuariële studie en die toont aan dat de bijdragevoet dient te worden verhoogd tot 14,3 % van de loonmassa om de toekomstige pensioenverplichtingen te verzekeren. De bijdrage aan de vzw Pensioenfonds voor het begrotingskrediet 2004 wordt geraamd op afgerond 3 000 000 EUR. Dat is 1 000 000 EUR meer dan op de begroting 2003.

Deze evolutie is natuurlijk verbonden met het feit dat de mensen alsmaar ouder worden. De levensverwachting stijgt – en dat is maar goed ook – en dus ook de groep van gepensioneerden. Nu worden de mannen gemiddeld 75 jaar en de vrouwen 81 jaar. Tien jaar geleden werd de vrouw nog gemiddeld 79 jaar en de man 73 jaar.

Wij evolueren hier dus naar een situatie dat binnen een relatief korte tijd de werkgeversbijdragen voor de pensioenen van het personeel van de provincie Oost-Vlaanderen één vierde – en dat getal is zeer realistisch - van de loonmassa zullen bedragen.

De vraag die men zich hierbij terecht kan stellen is: is die toestand houdbaar op termijn ? Het is duidelijk dat een dergelijke evolutie in de toekomst een invloed zal hebben op de begroting in het algemeen en men keuzes zal moeten maken.

Wat de investeringen betreft wil ik verwijzen naar mijn opmerkingen in verband met de kritische, maar ook constructieve wijze, waarop deze problematiek tot nu toe vanuit ons standpunt werd behandeld in de commissies en in de provincieraad zelf.

Ik denk hier in het bijzonder – en het werd reeds gezegd door mijn voorganger hier, op deze tribune - aan de uitgaven in verband met het golfterrein in het domein Puyenbroeck. Dat project zal miljoenen kosten en de vraag die men zich heel eerlijk kan stellen is: wordt de bevolking van onze provincie er beter van ? Dezelfde bemerking kan men maken voor de oprichting voor het Educatief Centrum, de dierenkliniek, in het domein Puyenbroeck. Men pompt aldus zeer veel geld in dat domein, maar de opbrengst voor de Oost-Vlaming zou wel eens zeer gering kunnen zijn.

Het is me ten andere een raadsel hoe men deze realisaties die ik kom te citeren, kan verenigen met de basisopdracht, de basismissie, zoals men zegt, van het provinciaal domein te Wachtebeke. De basismissie bestaat erin om op een laagdrempelige, kwaliteitsvolle manier dagrecreatie en verblijfstoerisme te stimuleren. Dat laatste was een citaat uit de beleidsverklaring van de deputatie.

Een ander verhaal behelst het Forum voor Muziek, Dans en Beeldcultuur in Gent.

Men voorziet een begrotingskrediet van 34 000 EUR voor de vzw met de gelijknamige naam.

Maar is dat project nog wel realistisch ?

De partners tonen geen enkele interesse meer. De Vlaamse gemeenschap neemt geen initiatief. Ten andere, ik stel mij de vraag: heeft men nog de politieke wil voor die investering ? De stad Gent heeft de facto geen interesse meer, want de centen zijn op. Maar de stad Gent begin wel reeds met de onteigeningen en dat verhaal doet mij denken aan een ander verhaal: aan de onteigeningen die men indertijd deed – en de Gentenaars onder ons zullen het zich nog wel heel goed herinneren – in de Belfortstraat om daar het administratief centrum van de stad Gent op te richten.

Welnu, nu staat daar het Sofitelhotel en geen administratief centrum.

Maar over de sociale drama's die werden veroorzaakt door de onteigeningen spreekt men niet meer. Dat is voorbij. Ze zijn dood.

Ik vraag me dan ook af of we hier niet afstevenen op een dergelijk scenario.

Indien dat zo zou zijn zal men in dat dossier ook de provincie met de vinger wijzen.

En tot slot wil ik het nog hebben over de geldelijke reserves.

In 2000 waren die nog van een betekenisvolle omvang. Heden zijn die reeds voor een groot deel weggesmolten en zoals de zaken er nu voorstaan – en ik ga niet in detail in op de cijfers – vrees ik dat in 2006 alles op zal zijn.

Wij zijn dus – en ik gebruik weer deze uitdrukking – ernstig naar beneden aan het glijden.

Maar ook ethisch is de deputatie aan het glijden.

Ik wil mijn toespraak eindigen met de aandacht te vragen van de deputatie voor de vraag die hier, in de raad, werd gesteld in verband met het vermeende misbruik van kredietkaarten door de gedeputeerden.

Om allerlei geruchten de kop in te drukken is het nodig om snel met een justifiërende verklaring voor de dag te komen en dat niet alleen om de twijfels bij de bevolking dienaangaande weg te nemen, maar ook, en in het bijzonder, om de faam van deze hele provincieraad gaaf te houden.

Mijn groep, de Nieuw-Vlaamse Alliantie zal deze begroting niet goedkeuren.

Dank u.

Applaus

TOESPRAAK DOOR MEVROUW K. VAN GREMBERGEN NAMENS SPIRIT

Mevrouw Van Grembergen

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Eerst en vooral wil ik mijn waardering uiten voor het bureau van de provincieraad. Via een reorganisatie van de begrotingsdebatten en de voorbereidende commissies tracht het opwaardering te bekomen van de begrotingsbespreking, met als grootste doel de krijtlijnen van het beleid te bediscuteren. De eerste fase van reorganisatie is afgerond namelijk de commissies. In de meeste commissies, die ik heb bijgewoond, is er een zeer goede inhoudelijke en technische discussie gehouden. Als voorbeeld verwijs ik naar de commissie onderwijs waar de ambtenaar zeer goed kon antwoorden op de vragen. Alleen één bemerking: iedereen is vol over de nieuwe politieke cultuur waarbij men over partijen heen moet kunnen visies bepalen. Ik zou vragen aan de bestendige deputatie en hun ambtenaren dat dit hier ook wordt toegepast. Het is jammer dat er dossiers blijven hangen, omdat men geen overleg heeft met de andere diensten. Hiervoor verwijs ik naar het dossier Caemersklooster dat ter sprake is gekomen in de commissie cultuur.

Laat ons nu eens het financieel beleidsplan 2004-2007 onder de loep nemen. De heer eerste gedeputeerde De Buck verklaart dat hij met tevredenheid een sluitende provinciebegroting voor het werkjaar 2004 voorlegt. Echter voor een tweede jaar op rij zal het begrotingsresultaat van het eigen dienstjaar negatief zijn. Het is enkel dankzij de resultaten van de vorige jaren en het reservefonds, dat de komende jaren niet gespijsd zal worden, dat de begroting en meerjarenplanning in evenwicht blijven. De inkomsten uit dienstjaar worden begroot op 191 016 171 EUR, de uitgaven worden echter geraamd op 215 275 052 EUR. Dit is een negatief saldo van 24 258 881 EUR of 13% op de ontvangsten van het eigen dienstjaar. Dit is een zeer gevaarlijke koers. Het is een zeer kortzichtige visie van een bestuur om te leven van de voorbije vette jaren. Uiteraard kan de beslissing gewettigd zijn een éénmalig moeilijk begrotingsjaar op die wijze in te vullen, maar het lijkt door de herhaling vooral op een gemakkelijksoplossing. Indien wij zo verder doen staat onze financiële toestand, volgens het overzicht van de financiële ontwikkeling in 2007 op 546 651 EUR en als ik dan zelf een rekening maak dan staan we in 2008 onder nul en niet zomaar onder nul, namelijk met 10 000 000 EUR. Dit zijn 400 000 000 oude BEF.

Dit wordt dus een vergiftigd geschenk voor de volgende legislatuur. Maar wat zegt de bestendige deputatie: 'Wij zijn tevreden'. Uit de beleidsnota en de voorliggende cijfers blijkt niet welke inspanningen de provincie zal doen om voor 2004 en volgende jaren het tij te doen keren.

De eerste gedeputeerde verwijst hier niet helemaal onterecht naar de onverwachte en éézijdige ingreep van de Vlaamse overheid op de middelen van het provinciefonds. De eerste gedeputeerde verwijst echter niet naar de belastingsverhoging die volgde en die deze aderlating ruimschoots compenseerde. De inwoners van de provincie Oost-Vlaanderen waren wel de dupe.

DEBATTEN

Het zou een goede oefening zijn na te gaan hoeveel personeelsleden er de komende jaren op pensioen gaan, zodat nu al kan ingeschat worden welk effect dit heeft op de personeelsuitgaven de komende jaren.

Daarop kan men dan zijn personeelsbeleid enten. Niet steeds is vervanging noodzakelijk. Efficiëntie en flexibiliteit zijn aanvaardbare moderne begrippen in het personeelsbeleid. Besparen op personeel is geen doel op zich, wel een rationalisatie. Dit stimuleert onze diensten om op een andere manier over hun opdracht na te denken.

Ik geef toe dat een aantal gedeputeerden tijdens hun toelichting in de commissies verwezen hebben naar de financiële situatie waarin wij ons bevinden. Alleen spijtig dat dit vooral als alibi in de zachte sectoren wordt gebruikt, om een beperkte inspanning rond welzijn en gezondheid te vergoelijken. Bij communicatie, ruimtelijke ordening, patrimonium en dergelijke wordt niet verwezen naar de krappe financiële situatie waarin wij ons bevinden. Kunnen golfen in het domein te Puyenbroeck, blijft in die optiek een extravagante keuze. De eventuele realisatie van een aanlegsteiger voor jacht- en plezierboten te Puyenbroeck wordt dan pijnlijk, zelfs al is het ter democratisering van de zeilsport. Mij lijkt het één van de zovele bewijzen, dat de zachte sectoren in periodes van mindere financiële situaties, steeds als eerste het gelag betalen. Dit valt zeer zwaar te betreuren.

Vooraleer er nieuwe initiatieven worden genomen zou men een aantal zaken moeten nagaan.

Bij het kopen van onroerende goederen zou men moeten nagaan:

- wat de renovatiekosten bedragen;
- wat de meerwaarde is voor de provincie;
- welke bestemming men aan het verworven pand gaat geven.

Wij denken aan de Bank van de Arbeid en aan het Caemersklooster. Het wordt hoog tijd dat er een bestemming komt voor de Bank van de Arbeid. Hoe dan ook moet de knoop doorgehakt worden voor de bestemming van dit gebouw. En ik betreur geen gelden te vinden in de begroting voor de derde fase van het Caemersklooster. Dit zijn geklasseerde monumenten die onze eigendommen zijn. Wij zijn blijkbaar geen goede huisvaders of -moeders.

Bij het subsidiëren van initiatieven zou men moeten nagaan of dit een meerwaarde heeft voor de organisatie. Het kerntakendebat geeft aan waarop de drie bestuursniveau's, gemeente, provincie, deelstaat zich moeten toeleggen. Het is mij niet steeds duidelijk of bij nieuwe initiatieven met dit perspectief rekening wordt gehouden.

Bij het lanceren van losse initiatieven nagaan of dit noodzakelijk is voor de provincie.

Denken wij maar aan ons golfterrein in Puyenbroeck waarbij wij nog steeds geen nota hebben over de exploitatie, wij nog steeds niet weten of dit een open golfterrein zal zijn, of er lidgeld zal moeten worden betaald. En indien er lidgeld moet betaald worden, hoeveel men zal moeten betalen. Dit is een dossier waarvan we het einde nog niet kennen. Ik vraag ook om nog eens ernstig na te denken over de oprichting van een dierenkliniek in Puyenbroeck. In dat dossier kunnen wij nog terug. In de laatste provincieraad is dit dossier uitgebreid aan bod gekomen. De bedenkingen blijven. Het voorop stellen van noden en behoeften is, volgens de antwoorden van gedeputeerde Van Gaeveren, gebeurd in samenspraak met de Universiteit Gent en de provincie. Natuurlijk ziet de Universiteit Gent de behoeften, maar ook hun eigen belang. Natuurlijk zien zij dit zitten. Daardoor dalen waarschijnlijk aanzienlijk de eigen kosten - aankopen van apparaturen - én de personeelskosten, terwijl wij de onze zien stijgen. Een tweede bedenking is de versimpelde uitleg voor de wijze van omgaan met belastinggelden. Ik citeer een uitspraak van de heer gedeputeerde Van Gaeveren: 'Indien deze studie negatief is verliezen wij maar 20% van de 135 000 EUR'. Dus verliezen wij maar 27 000 EUR of in BEF een klein miljoen. Leg dat maar eens uit aan de mensen die buiten in de kou slapen.

We zitten nu in de periode van Sinterklaas. Plichtsbewuste vaders en moeders raden hun kinderen aan maar te dromen van een paar geschenkjes, en dan nog het liefst van een aantal speelgoedjes waarmee ze de volgende jaren kunnen verder werken. Misschien dat een aantal gedeputeerden ook wat plichtsbewuster moeten worden, en eens tweemaal nadenken vooraleer ze een initiatief voorstellen en daarna niet meer terug kunnen om geen gezichtsverlies te lijden.

Na de bespreking van het financieel plan zou ik nog eventjes kort willen stilstaan bij een aantal beleidsdomeinen.

Economie

Het is goed dat de provincie rekening houdt met de gewijzigde invulling in de toekomstige decreten rond streekontwikkeling, Huizen van de Vlaamse Economie en Provinciale Ontwikkelingsmaatschappijen. Het is wel spijtig dat, gezien de overgangsfase, men er geen gebruik van maakt om een nog betere stroomlijning van de ondersteunende rol van de provincie inzake economie te realiseren. Tot heden is de ondersteuning van economische initiatieven enorm versnipperd. In functie van een regiohuis werd 'De Nationale bank' te Aalst recent aangekocht. Ook het gebouw gelegen in het Heldenpark te Eeklo zal in de toekomst fungeren als regiohuis. We moeten opletten dat we geen wildgroei krijgen van regiohuizen.

Communicatie

Er wordt hier enkel een opsomming gegeven van vage beleidsinitiatieven. Elk initiatief dat genomen wordt krijgt een kleine paragraaf. Het geeft de indruk dat er geen lijn zit in dit beleid en dat de deputatie dit niet belangrijk vindt.

De deputatie had in het begin van de legislatuur het goede voornemen een aantal drukwerken te groeperen. Voor de begroting 2004 zien wij hiervan de eerste signalen. Nochtans hebben wij nog steeds geen zicht op de totale uitgaven aan drukkosten.

Cultuur, onderwijs en patrimonium

Zoals de voorzitter reeds meerdere malen aanhaalde in verschillende commissies is het hanteren op een behoorlijke wijze van onze taal heel belangrijk. Even belangrijk is het omgaan met en het kennen van onze schrijvers. Het zou goed zijn dat er een overschrijdend project komt over verschillende commissies heen waardoor jongeren - en waarom niet allochtone jongeren - gestimuleerd worden om de Nederlandse taal te leren aan de hand van bekende Oost-Vlaamse schrijvers en dichters. Wij hebben een aantal gebouwen in onze provincie die zich daarvoor uitstekend zouden lenen.

Heel bijzonder wil ik mij richten naar de heer gedeputeerde Van Der Meiren. Oost-Vlaanderen neemt onder de Vlaamse provincies een leidende positie in ten opzichte van aandacht en beleid voor het erfgoed in het algemeen en het archeologisch erfgoed in het bijzonder. Ename en Velzeke zijn pronte getuigen van een zorgvuldig beleid op dat vlak en worden ook Europees genoemd. Ik heb grote waardering daarvoor en die is ook persoonlijk gericht.

Maar ik wil aan het duo Ename-Velzeke een duo toevoegen. Er is de archeologische site Middelburg in het Meetjesland gelegen op het kruispunt Oudenburg - Aardenburg - Damme en Sluis. Onlangs kwam vast te staan dat Middelburg met zijn resten van het kasteel Bladelin en de bewaarde oude stadskern met gaaf stratenpatroon een rijk archeologisch erfgoed heeft dat evenwaardig lijkt te zijn aan de site Ename. Het erfgoed bevindt zich voor wat het kasteel betreft in een goedgekeurde en reeds gedeeltelijk uitgevoerde verkaveling. Er is een tweede site: namelijk de belangrijke en zeldzame motte van de burcht van de burchtheer van Gent in Ertvelde genaamd De Hoge Wal. Ook daar blijkt verder onderzoek en beleid noodzakelijk.

Beide sites liggen in het Meetjesland. Dit gebied presenteert zich als maar meer als een gebied van rustig dagtoerisme, van weidse ruimten.

In het domein Wegen en Waterlopen kan ik maar met vreugde vaststellen dat het fietspadenbeleid dat de provincie reeds meerdere jaren voert verder wordt gezet.

Voor Milieu moet de provincie de coördinerende rol, voorzien in het provinciale milieuconvenant, verder zetten. Voor vele gemeenten is dit een grote dienstverlening en ondersteuning.

De Kluizendokken en de problematiek van de bijhorende industrialisatie

Als inwoner van Evergem zal niemand mij kwalijk nemen om hier een oproep te doen om dit dossier, over de partijen heen verder te behartigen. Het sociale leed dat de inwoners van Kluizen meemaken is groot. Het gaat tenslotte om de onteigening van een 160-tal woningen, kleine bedrijven en landbouw-ondernemingen. Ik weet dat een sociale bemiddelaar eerstdaags wordt aangeduid, dat het onteigeningsdossier bij de Vlaamse minister van Openbare werken voorligt. Daarmee hebben de getroffen eigenaars en gezinnen nog geen toekomstperspectief van waar ze zich kunnen hervestigen en vooral wanneer de financiële middelen voor de onteigening ter beschikking zullen staan.

DEBATTEN

Ik maak mij grote zorgen vooral omdat een aantal onverantwoorde politieke aasgieren een vieze rol willen spelen op de rug van de toekomstonzekerheid van de burgers en families. Ook de provincie moet hierin zijn verantwoordelijkheid opnemen.

Geachte collega's,

Er zit heel wat positiefs in de begroting en in het beleid. Er zitten echter een aantal beleidskeuzen in die Spirit als fout beoordeelt en die er mij toe aanzetten de begroting niet goed te keuren.

Dank u.

TOESPRAAK DOOR DE HEER J. BEKE NAMENS VLD

De heer Beke

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's,

Ik heb mij dit jaar ook proberen in te passen in de nieuwe cultuur die wij nu meemaken voor dit begrotingsdebat en ik heb wat dat betreft – en dit is geen onheuse behandeling van u, Collega's – geen uitgeschreven tekst, maar ik beschik wel over een geheugensteun om mijn repliek namens de VLD te geven met betrekking tot het voorgelegde beleid en de begroting.

Collega's, ik zou willen beginnen met aan te sluiten bij het slot van de toespraak van gedeputeerde Marc De Buck en wat dat betreft moet ik hem eventjes citeren: 'Collega's, ik hoop dat ik u er heb kunnen van overtuigen dat deze begroting in evenwicht tegelijk een begroting van evenwichtige keuzes is, waarbij niet alleen belangrijke opties genomen zijn voor de toekomst, maar tevens gestreefd wordt naar continuïteit en ook het nodige werkcomfort voor de verkozenen, personeelsleden en ook de levenskwaliteit en rechtszekerheid van onze burgers en ondernemers ten goede moet komen.'

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, deze conclusie kan op de goedkeuring van de VLD rekenen omdat zij ook beantwoordt aan onze uitgangspunten met betrekking tot de beleidsverwachtingen.

Het is een begroting die nu voorligt, en ook de beleidsintenties, die goed past, en ook goed passen, binnen de nieuwe missie die we hebben geformuleerd een paar weken geleden, waarbij we de provincie duidelijk positioneren als een bovenlokaal bestuur, als een streekbestuur dat op die wijze een meerwaarde betekent binnen ons democratisch politiek bestel, waarbij ook duidelijke en evenwichtige keuzes moeten gemaakt worden.

Zo stellen wij voorop over de toekomst van onze provincie: een beleid dat moet afgestemd zijn op dienstverlening, inspelend op lokale, regionale behoeften van onze provincie en waar ook gestreefd wordt naar enig maatwerk en waarbij beleidsinitiatieven al of niet vanuit eigen initiatief, of in samenwerking met andere - lokale, federale, Vlaamse, Europese - overheden gebeuren.

Om deze doelstelling op een optimale manier te realiseren en om op die manier dienst te verlenen aan onze burgers, dat vinden wij allemaal terug in deze missie. Wij richten ons de ene keer rechtstreeks en de andere keer onrechtstreeks in wat ik daarnet ook heb genoemd 'de samenwerking met de andere factoren' en daarin staat centraal het respect voor de vrijheid van personen, van elke persoon, het pluralistische karakter van onze samenleving, het streven naar een gezond en veilig milieu, het bevorderen van de gelijke kansen van alle individuen en groepen in onze samenleving en het streven naar een open en verdraagzame samenleving.

Mijnheer de Voorzitter, wij hebben deze missie getoetst aan onze beleidsintenties die voorliggen en ik moet zeggen dat ook daar de toets positief is. Het is een positieve vaststelling die wij dus kunnen maken.

We hebben tenslotte ook deze begroting en deze beleidsintenties getoetst aan de voor de VLD belangrijke uitgangspunten die wij van meetaf aan gesteld hebben wat het provinciale beleid betreft.

Er is vooreerst het orthodoxe financiële beleid.

Wij hebben altijd gezegd: 'Er mogen geen avonturen zijn, geen ontsporingen en ook geen verhoging van de fiscaliteit.'

Wij stellen vandaag vast – hoe moeilijk het ook is en hoe slecht de conjunctuur ook is – dat wij, mede dankzij de VLD, hier, in deze provincie toch fiscaal orthodox blijven en een gezond beleid kunnen voeren. De nodige investeringen gebeuren, maar ze leggen ook geen hypotheek op de verre toekomst.

De beheerskosten - dus het beheersbaar houden van de intrestlasten, en we hebben dat bekeken - is ook een gegeven. De uitgavengroei is onder controle en ook de schuldportefeuille - alhoewel de schuld iets is toegenomen - is toch binnen redelijke proporties. Dus ook hier kunnen wij stellen dat dit voldoet aan wat wij voorop stellen als orthodox financieel beleid.

Ten tweede: het vernieuwend beleid.

Wij pleiten voor een steeds vernieuwend beleid dat vooral gericht is op dat bovenlokale en op onze streekgerichte rol. Een mooi voorbeeld vinden wij terug in de realisatie van die streekhuizen. Wij komen daar nog op terug. Maar ook in de vele andere beleidsdomeinen bij de verschillende gedeputeerden krijgen we daar goede illustraties van.

Dus tot daar, Mijnheer de Voorzitter, Collega's, een positieve beoordeling van het voorgelegde beleid en de daarbij horende begroting. Wat niet wil zeggen dat wij geen waarschuwingen willen plaatsen, want die hebben wij ook.

Een eerste waarschuwing is – en we hebben daar vorig jaar ook al aandacht voor gevraagd – het toch nog altijd moeilijk onder controle kunnen houden van bepaalde investeringen. Ik verwijs hiervoor naar de zwembaden in De Gavers en in Puyenbroeck die er eigenlijk wel een illustratie van zijn. Met andere woorden, het probleem van de meeruitgaven.

Dat is iets dat wij in de toekomst toch nog meer onder controle moeten proberen te krijgen en te houden.

Ten tweede is er wat ik zou kunnen betitelen als 'de lokroep van het lokale ondersteuningsbeleid'. Wat bedoel ik daarmee? De neiging die bepaalde lokale besturen wel eens vertonen om de provincie te verleiden tot het mee-investeren in lokale al of niet iets bredere projecten. Ik zeg niet dat het slecht is, maar ik koppel dat aan een derde punt, namelijk dat wij in de toekomst vooral dat soort zaken en onze investeringen moeten afwegen aan het duidelijke bovenlokale belang. Wij kunnen investeren, wij moeten ook investeren in de verschillende domeinen, de verschillende gebieden van onze provincie, maar we moeten dat toetsen aan 'is het een project van bovenlokaal beleid?' Misschien moeten we onze lokale besturen eerst en vooral stimuleren tot overleg om dan met een gezamenlijk project naar de provincie te stappen.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, laten we nu eventjes stilstaan bij de verschillende beleidsdomeinen. Dan zien we ook dat daar positieve elementen inzitten die beantwoorden aan wat ik daarstraks heb gezegd.

Wat betreft sport en recreatie.

Terecht wordt daar in het provinciaal beleid heel veel aandacht aan besteed. Wij hebben een aantal projecten, te lang om ze op te noemen, maar ik noem toch het Leie-Actieplan, de opmaak Strategisch Plan van de Schelde- en de Leiestreek, maar vooral ook de domeinen. De domeinen zijn hier deze namiddag een aantal keren genoemd, maar meer dan in het verleden nog moeten zij het uithangbord worden en zijn van de provincie. En dat daar de nodige investeringen voor zijn, is ook goed, want anders kunnen we ze niet geactualiseerd houden en kan ook de dienstverlening die van een domein verwacht wordt niet gerealiseerd worden. En geef toe dat er vooral in het domein Puyenbroeck heel veel initiatieven zijn genomen: het plantenbestand, de educatieve rondleidingen, ook in andere domeinen, de vernieuwde kinderspeeltuigen en het nieuwe initiatief wat wij nu het Diereneducatief Centrum noemen en wat we hier toch kunnen betitelen als een goed groen project.

Kortom, de provincie speelt wat de domeinen betreft een goede rol en wil die domeinen als publiekstrekpleister verder uitbouwen.

Gedeputeerde Van Gaeveren wijst dat hij met een goed doordacht beleid en vaak soms met de moeilijke keuzes in de financiering er toch in lukt om deze domeinen uit te bouwen tot een meerwaarde naar de bevolking van Oost-Vlaanderen toe.

Op het vlak van onderwijs stellen wij ook vast dat gedeputeerde Verleyen erin slaagt om een goed beleid te voeren.

Er worden investeringen gedaan die vooral het comfort, de veiligheid ten goede komen. Er wordt ook geïnvesteerd in nieuwe initiatieven. Hij kan wat dit betreft zeker op onze steun rekenen.

Op het terrein van de wegen en de trage weggebruikers op de provinciewegen worden inspanningen gedaan, maar vooral ook op het vlak van de fietspaden waar de provincies toch naam kunnen mee verwerven, zeker met het fietsnetwerk.

DEBATTEN

Ik heb ook wat dit betreft onlangs uit contact met de mensen van Toerisme Vlaanderen gehoord dat ze heel veel belang hechten aan het fietspadennetwerk als een recreatief gegeven. Maar er is ook het plan voor de trage mobiliteit. En is het mobiliteitsbeleid nu niet bij uitstek een taak van de provincie, dan is het toch belangrijk dat de provincie op dat vlak ook actief is. En zij levert daar ook goed werk.

Op het vlak van het leefmilieu en de natuur zien wij inspanningen om ecologisch waardevolle natuurgebieden aan te kopen. Dat is goed. We hebben dat vorig jaar ook gezegd. En voor het eerst wordt ook duidelijk dat de provincie hier zelf initiatief neemt. Natuurlijk zijn er organisaties die interessante bijdragen leveren, maar hier moet de provincie ook eigen initiatief nemen en misschien moet dan inderdaad de keuze gemaakt worden – die vinden wij nog niet altijd terug in de begroting – waarbij dan prioriteit gegeven wordt aan de investeringen die de provincie zelf doet.

Wat betreft het milieu.

Het nieuwe laboratorium zal, wanneer het straks in actie treedt, blijk geven dat het een belangrijke actor is in de dienstverlening op het vlak van milieu, milieu-educatie, waterbeheer, deelbepenniveau. Dat zijn terreinen waar wij toch ook het werk leveren en waar gedeputeerde De Langhe zeker op onze waardering kan rekenen.

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's, wat kunst en cultuur betreft – en dat zullen we straks ook nog verder merken in het debat - is de lijst lang.

Wij hebben het nieuwe initiatief van het streekgerichte bibliotheekbeleid, de muziektournees, de podiumkunsten, monumentenzorg, de provinciale prijs voor Cultureel Erfgoed en er is het museumbeleid met een nieuw initiatief, maar misschien is het nog wat teweinig in het gesprek gekomen en is het goed om daar wat meer geactualiseerde informatie over te hebben, het Molencentrum als een goed voorbeeld van een nieuwe beleidsontwikkeling.

Op het vlak van cultuur zou het, denk ik een gemeenplaats zijn te zeggen dat wij hier goed werk leveren, dat wij hier als provincie ons goed profileren en dit met alle waardering voor wat gedeputeerde Van Der Meiren doet op dat terrein.

Zeker ook op het vlak van zijn tweede domein, namelijk het welzijnsbeleid, waar – en terecht – door de gouverneur vernoemd werd dat ook de armoedebestrijding aandacht krijgt en dat de provincie met zijn sociaal beleid inderdaad actief is op het vlak van emancipatie, participatie, zorg en welzijn.

De ruimtelijke ordening.

Straks krijgen wij dat met als hoogtepunt het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan en alles wat daar dan zal op volgen en waar ook gedeputeerde De Buck serieuze inspanningen voor heeft gedaan.

Dit ook op het vlak van de economie, met de economische campus, het seminarie, wat toch een heel belangrijk uithangbord, het vertrekpuntcentrum eigenlijk, het zenuwknoppunt kan worden van het regionaal economisch beleid dat wij willen voeren.

Belangrijk is het initiatief voor de gebiedsgerichte werking met onze streekhuizen die dan wellicht ook geleidelijk aan kunnen uitgroeien tot ontmoetingsfora voor alle actoren in de streek. En dat is alleen maar goed omdat dat het beleid op alle domeinen kan impliceren.

Maar ik moet hier uiteraard ook gedeputeerde Vercamer noemen die op het vlak van de landbouw – en landbouw behoort toch ook tot de economische sector van de provincie, want de provincie heeft eigenlijk niet zoveel opdrachten op het terrein van de landbouw – toch behoorlijke inspanningen doet. En zeker ook op zijn ander beleid, namelijk het personeelsbeleid, maar we hoeven het zelfs niet te zeggen. Het is duidelijk dat dit kan steunen op een grote tevredenheid.

Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's, ik zou toch een aantal aanbevelingen willen doen, ook naar de deputatie.

Een eerste is dat we naar de komende jaren toe de overdrachten – met andere woorden, de subsidies, de gelden die wij ter beschikking stellen – eens zouden moeten kunnen doorlichten, ze toetsen aan onze nieuwe uitgangspunten en kijken of het nog altijd ad rem is, nog altijd mee helpt onze doelstellingen te realiseren.

Ten tweede denk ik dat het goed zou zijn om in de toekomst de samenwerking te ondersteunen. Een samenwerking op allerlei terreinen, niet als doel op zich, maar als een middel om tot meer efficiëntie te komen, tot optimalisering en eigenlijk tot grotere draagvlakken.

Kwaliteitsbevordering is ook zo een aandachtspunt en over de streekhuizen heb ik daarnet al iets verteld.

Misschien moeten we ook eens - zeker naar de volgende legislatuur toe - ons hele fiscale luik herbekijken. Is dat ook in de toekomst nog goed ? of moeten we dat niet herdenken ? Mede ook een beetje vanuit het kerntakendebat, want het is niet helemaal uit de verf gekomen, ik geef dat toe: de eigen verantwoordelijkheid over de financiering voor onze eigen werking.

En er is ten slotte in mijn aanbeveling ook de zorg om de communicatie, de communicatie naar de burger.

Ik denk dat we zeker tevreden kunnen zijn over het initiatief dat nu genomen is met de samenvoeging tot één publicatie die zich richt naar alle burgers in Oost-Vlaanderen. Maar ik denk dat we met onze communicatie nog andere wegen en terreinen kunnen bewandelen, want we moeten toch vaststellen dat – en er is heel veel ten goede gebeurd, Collega's - de provincie toch nog altijd een beetje het onbekende terrein blijft in het politieke landschap. Dus het vergt een permanente inspanning.

De Bank van de Arbeid, het is hier ook al genoemd deze namiddag.

We moeten erkennen en toegeven dat sinds het gebouw in eigendom is van de provincie het er weer in volle glorie bijstaat. Het was een wat verkommerd gebouw, maar nu staat het er in volle glorie bij. Het is ook goed dat wij zorg besteden aan ons eigen patrimonium en aan de monumenten. Maar het nodigt ons uit - en ik kan mij aansluiten bij wat andere collega's reeds gezegd hebben - om toch na te denken over de toekomst ervan. Het heeft vandaag een zekere bestemming gekregen, maar ik denk dat het toch goed is, want het vergt ook serieuze investeringen, om goed na te denken over de toekomst ervan. Deze is op dit ogenblik nog onduidelijk. Er is ook één van de mogelijkheden, namelijk: gaat men zo een gebouw dan toch verkopen als er een serieus bod is of geeft men het een eigen bestemming ? Misschien moet ik de provincie uitnodigen om eens met de Vlaamse overheid daarover van gedachten te wisselen, zeker op het moment dat wij een dossier zullen indienen om het verder te restaureren.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, ten slotte misschien nog iets over de kerntaken.

Er is door gedeputeerde De Buck in zijn toespraak gezegd dat – en ik vind het misschien wat te sterk uitgedrukt – 'de berg een muis heeft gebaard'. Ik denk dat het deels wel juist is, maar dat er toch ook positieve zaken zijn gebeurd.

In die zin wil ik toch eventjes kort de uitgangspunten die de Vlaamse overheid heeft gesteld bij dat kerntakendebat in herinnering brengen, namelijk:

- een binnenlandse staatshervorming;
- de drie besturen als aparte besturen positioneren;
- nadenken over de taken van de overheid.

Wie doet wat. De provincie duidelijk positioneren – en dat is één van de verworvenheden die er duidelijk is uitgekomen – als een bovenlokaal bestuur;

- maar vooral ook het primaat van de politiek centraal stellen;
- en nadenken over de rol van de gemeenten, de ambtenaren en de financiële implicaties.

Misschien is inderdaad niet alles helemaal uit de verf gekomen, maar ik ben daar toch gematigd tevreden over. Er is een duidelijke positionering van de provincie. Dat zal verder moeten gezet worden, ook in de komende jaren. Dat is ook niet af. Maar er is toch iets in beweging gekomen en ik ervaar toch regelmatig, ook in politiek Brussel, een waardering voor het werk dat de provincies doen, ook al is er nog een zekere begripsverwarring over dat bovenlokale streekgerichte, maar ik ga daar nu niet dieper op in.

Alleen moeten we ons bewust zijn dat er ook bij ons, als politiek forum, een taak ligt. Dat we onze verantwoordelijkheid moeten opnemen, want dat was één van de uitgangspunten, namelijk het herwaarderen van de politieke besluitvorming, ook wanneer wij morgen nieuwe mogelijkheden creëren.

En ten slotte, en daarmee wil ik eindigen, Mijnheer de Voorzitter, Collega's, blijven wij ook in onze provincie in de komende jaren voor grote uitdagingen staan.

Wij leven niet op een eiland. Wij worden daar mee in opgenomen. Er is de grote uitdaging van de tewerkstelling, van de economische ontwikkeling, weliswaar in een goed evenwicht met het leefmilieu. Maar het is en blijft een uitdaging waar wij de komende tijd verder moeten over nadenken.

De rol van de sociale economie – ze is ook aangehaald door de gouverneur, heel belangrijk, en op dat terrein doet de provincie heel wat inspanningen – zou ik willen opentrekken. Sociale economie vindt u ook terug op de terreinen van het sociaal-culturele en van welzijn, want ook daar worden met beperkte middelen vaak heel veel mensen tewerkgesteld. En het zou misschien niet slecht zijn om die economische impact op termijn ook eens in kaart te brengen.

DEBATTEN

Dus in die zin is dat toch een belangrijke zaak: de werkloosheid, maar het hangt daarmee vast, de nieuwe instrumenten die ons geboden worden, hoe beperkt ze misschien ook zijn, proberen maximaal te benutten. Ook de mobiliteit blijft een uitdaging en de veiligheid.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, als ik dit zo bekijk, kom ik tot de slotsom dat er in onze provincie nog heel veel boeiend werk op ons rust en dat we dat ook moeten aanpakken. In die zin is het ook goed - en we zijn daar trendsetter in - dat hier, in de politieke werking, ook een stuk vernieuwing is opgetreden mede onder impuls van het bureau en zeker van de voorzitter om op een andere manier te gaan werken. Daar zullen we zeker nog op terugkomen.

Mijnheer de Voorzitter, Collega's, mijn collega's zullen verder in het debat nog ingaan op allerlei deelaspecten van het beleid, maar globaal mag ik stellen dat de VLD tevreden is over het geleverde werk en over het vooropgestelde beleid voor 2004.

Het is in die geest, Mijnheer de Voorzitter, Collega's, dat wij dan ook als VLD deze begroting zullen goedkeuren.

Dank u.

Applaus

De heer voorzitter

De stand van het debat reglementair bepalend kan ik aan de voorzitter van de Vereniging van Vlaamse Provincies in elk geval zeggen dat het juist is dat in het kerntakendebat de provincies uitstekend verdedigd zijn en dat hun rol naar voor is geschoven.

Dat mag aan Johan Beke hier even gezegd worden.

De stand van het debat bepalend wil ik eventjes de citaten verduidelijken.

De eerste gedeputeerde sprak over 'de berg die een muis had gebaard'. Het is natuurlijk nooit de olifant.

De antieke schrijver heeft wel degelijk de volgende heerlijke zin gezegd, als ik hem uit het geheugen mag in herinnering brengen: 'De bergen waren in barensnood.' Herinner u onze bijeenkomsten in de VVP en met de andere beleidsniveaus. En dan komt die verschrikkelijke zin: 'Nascitur ridiculus mus'.

Op het Atheneum in Aalst kon Victor Daelen dat met een onvergelykelijke ironie zeggen: 'Nascitur ridiculus mus. En hij vertaalde: 'Een belachelijk kleine muis werd geboren.'

Natuurlijk is dat niet van aard om te ontkrachten wat ik daarstraks gezegd heb. Eén groot gevolg uit het kerntakendebat over de verdeling van de functies is: de provincies - en ik zeg dat van harte aan de voorzitter van de VVP - komen er eigenlijk geprofileerd uit. Dat is ondanks alle discussies hier eens het ogenblik om dat duidelijk te stellen, temeer de eerste gedeputeerde terecht gewezen heeft in zijn tekst op de geringe, directe gevolgen wat de onderlinge samenwerking met zich brengt.

In elk geval zal het woord van de antieke schrijver niet van toepassing zijn op wat ons nu zal verteld worden door de fractieleider van CD&V, Hilaire Liebaut, die nog het woord krijgt. Hij kan zeker nog de aandacht van de assemblee boeien op het einde van de namiddag.

TOESPRAAK DOOR DE HEER H. LIEBAUT NAMENS CD&V

De heer Liebaut

Mijnheer de Gouverneur, Mijnheer de Voorzitter, Geachte Collega's, Mijn excuses dat ik op dit late uur het standpunt van de CD&V nog zal verdedigen. Ik zou willen beginnen met te zeggen dat ik zal spreken namens de flink marcherende majoretten van de meerderheidspartij of toch ten minste namens een deel daarvan. Onze collega gedeputeerde Van Der Meiren die een groot kenner is van de majorettenkorpsen, dat behoort nu eenmaal tot het domein van de cultuur, mijnheer de gedeputeerde, vestigde er daarnet onze aandacht op de heer Stefaan Van Hecke dat de majoretten meestal voorop lopen en niet achteraan. Dus het is bijna flatterend wat je gezegd hebt en niet beledigend, waarvoor onze dank.

Om drie redenen zal de CD&V-fractie als participant van de huidige coalitie én meerderheid het voorliggend begrotingsontwerp goedkeuren:

- het gaat om een begroting in evenwicht;
- de onvermijdelijke besnoeiingen hebben slechts in minieme mate de eerder aanvaarde opdrachten in het gedrang gebracht;
- het biedt de mogelijkheid om een aantal hypotheeklen, die ons bestuur sinds vele jaren bezwaren, te lichten.

Laat ik de drie motivaties toch iets verder toelichten om onze houding te rechtvaardigen. Om diverse redenen is het evenwicht belangrijk (onder andere de onmiddellijke uitvoerbaarheid), al dient erkend dat dit evenwicht precair is en voor wat het eigen dienstjaar betreft ook dit begrotingsjaar niet waar werd gemaakt, een situatie die uiteraard op termijn onhoudbaar is. Dat het algemeen resultaat positief blijft, danken we aan de rekeningresultaten van vorige dienstjaren, een beperkte maar noodzakelijke besparingsingreep in de uitgavenstroom, het plafonneren van de uitgaven voor het personeel, een dynamisch schuldbeheer en de terugname van een deel van de balansreserve. 40% van die terugname wordt geïnvesteerd in het pensioenfonds wat dan ook het personeel ten goede komt en wat dus in feite een duurzame besteding is.

Tegen geen enkele van deze technieken kan - naar ons oordeel - een zinnig bezwaar worden geuit. Al heb ik natuurlijk begrip voor de taal van de oppositie. Ik heb in andere omstandigheden zelf jaren ervaring opgedaan op de oppositiebanken, zodat ik weet welke taal je daar kunt en moet voeren. Ik herinner mij wel, dat wanneer de overheid in goede tijden - als het dus budgettair meezit - een spaarpot aanlegt, dat de oppositie dan stelt dat de overheid spaart op de rug van de burger. Terwijl deze reserves nuttig kunnen gebruikt worden in tijden dat het moeilijker is, maar dan wordt opnieuw het verwijt gemaakt dat de reserves worden opgegeten. Een zekere tegenstrijdigheid is hier eigenlijk wel aanwezig.

De voorziene afremmingen - een zachte afremming overigens - zullen echter pas effect hebben indien de deputatie de uitgavenstroom periodiek laat checken en onder controle houdt, als de voorheen haast continue personeelsuitbreiding beheersbaar wordt gehouden en het ingeschreven investeringsprogramma strikt respecteert én laat respecteren. Hoe beter de deputatie slaagt in het terugdringen van het tekort ingeschreven voor het eigen dienstjaar (wat helaas pas definitief zal blijken uit de rekening), des te gemakkelijker wordt het opmaken van de begroting die de huidige bestuursperiode zal afsluiten.

De tijd dat het provinciebestuur een reserve van miljarden franken kon 'potten', ligt al één decennium achter ons. Als actuele 'spelbrekers' vermeldde de eerste gedeputeerde in zijn betoog: de ingreep in het provinciefonds, de afschaffing van het provinciaal investeringsfonds, de betoelaging van de vrijzinnige verenigingen, de betoelaging van de politieke partijen. Aan dit lijstje mogen zonder twijfel nog andere factoren worden toegevoegd, zoals de vermenigvuldiging van de toegeschoven taken, de serieuze expansie van de doelbewust zelf opgenomen taken, de forse personeelsuitbreiding onder andere als gevolg van de twee vorige factoren en van de weeromstuit de toenemende pensioenlasten, de groeiende discrepantie tussen de eigen middelen en de financiële consequenties van het gevoerde beleid, de ondersteuning van steeds meer initiatieven binnen de provincie, de gelukkige oprichting van het eigen pensioenfonds, de uitgaven voor de huisvesting én de outillage van de diensten ... De taken, ons door de hogere overheid toegeschoven, hebben we graag en terecht geambieerd, maar altijd in de overtuiging dat elke verschuiving zou gepaard gaan met een verschuiving van middelen, met financiële compensaties. Niets is minder waar.

Bovendien laat het halfslachtige resultaat van het uitgebreide debat omtrent de kerntaken ons - ook in budgettair opzicht - enigszins in de mist werken. De uitslag van het (op zich interessante) debat zal automatisch leiden tot een hernemen van de besprekingen, eens de volgende Vlaamse regering - al dan niet in gewijzigde samenstelling - op kruissnelheid zal geraken. Eufemistisch, verzoenend spreken sommigen dan over een 'continu debat', alsof instabiliteit en gebrek aan helderheid de bestuurskracht zouden verhogen en het vertrouwen van de burgers in de instellingen zouden voeden. Ik verwijs in dit verband ook naar wat we bijvoorbeeld in de afgelopen jaren hebben meegemaakt in verband met de hervorming van de GOM's of - verwijzend naar de rede van de gouverneur - het voortdurend wisselende kader van mogelijkheden tot de subsidiëring van het stedenbeleid gedurende de voorbije 10-15 jaar (ook een continu proces!). Geleerd door veel ervaring hebben gemeenten en provincies (en vele andere sectoren) gelukkig grotendeels leren leven met de eeuwige hervormingen en herzieningen onder het motto, bedacht door de dichter Werumeus Buning, 'en de boer hij ploegde voort'.

DEBATTEN

Ik stel wel vast dat de GOM, GOMOV en het provinciebestuur de afgelopen vier jaar, ondanks alle gedonder van bovenaan in alle mogelijke voorzieningen van herziening rustig verder hebben gewerkt. Ook in de stroomversnelling van het kerntakendebat, wanneer we ons aan allerlei ingrijpende wijzigingen verwachtten, hebben we er wijs aangedaan om zoals die boer van Werumeus Buning voort te ploegen.

Het tweede motief voor onze houding is de vaststelling dat de noodzakelijke besparingen slechts in zeer geringe mate het voorgenomen beleid zullen schaden. Integendeel, ook in deze begroting bleef ruimte voor nieuwe initiatieven, die beantwoorden aan de wensen, in deze raad geuit, of aan wat vanuit 'het veld' werd gevraagd. Ik zal mij niet uitputten, gezien het gevorderde uur, in een opsomming van al de nieuwe initiatieven die inderdaad deze begroting zal mogelijk maken.

In derde instantie biedt dit ontwerp de garantie dat voor een paar projecten, waartoe we ons in het (verre) verleden hebben geëngageerd, volgend jaar een concrete vooruitgang zal worden geboekt: de Huysmanhoeve, de scheepswerf Baasrode, de Bank van de Arbeid. Vanuit de fractie dringen we aan, opdat nu reeds werk zou worden gemaakt van de latere invulling van die gebouwen, eens ze gerenoveerd en/of gerestaureerd zullen zijn. Het aankopen, het laten renoveren en restaureren is één zaak, het opzetten van een concrete en zinvolle bestemming is achteraf een tweede zaak, soms nog lastiger dan de eerste. In één van de volgende zittingen duikt in deze raad een deputatie-voorstel op, dat perfect illustreert hoe fout het ondanks een perfecte accommodatie en zware indirecte ondersteuning toch nog kan lopen.

En terloops gezegd, ik heb de indruk dat in het licht van de budgettaire toestand én de vooruitzichten de leden van de fractie, waarvan ik deel uitmaak, niet rouwig zijn bij de vaststelling dat het dossier Forum voorlopig (of definitief ?) in de koelkast zit.

Om af te ronden, nog twee korte beschouwingen.

- De algemene verslechtering van de openbare financiën - federaal, Vlaanderen, provincies en gemeenten - maakt de spanning duidelijk tussen enerzijds de talloze oude en nieuwe noden bij de bevolking én de mogelijkheden van de overheid om die te lenigen. Bovendien kan iedereen moeiteloos vaststellen, dat we ver verwijderd zijn van een politiek klimaat waarin de wens van minder overheidstussenkomst in de mode was. Dat was in de jaren 70 en kreeg toen in het westen bijzonder veel weerklank, maar vandaag leven we in een heel ander klimaat. Merkwaardig hoe de geschiedenis kan verlopen.
- Van uit alle geledingen van de samenleving doet men meer dan ooit een beroep op de overheid, dikwijls begrijpelijk en dikwijls terecht. De burger heeft de gewenste afbouw van de overheidstussenkomst herleid tot de vraag naar minder lasten voor zichzelf en minder controle. Toenemend individualisme en hang naar meer persoonlijke vrijheid hebben de burger niet geïnspireerd tot geringere verwachtingen t.o.v. de overheid.

De huidige schaarste aan publieke middelen roept echter vragen op omtrent de grenzen van de draagkracht van de overheidsmiddelen. Of je Socialistisch denkt, Groen!, Liberaal, Christen Democratisch of Vlaamse Nationaal, dat verandert aan die werkelijkheid niets. De discrepantie tussen wat noodzakelijk en wenselijk is inzake bijkomende overheidstussenkomsten, wat die overheid kan doen, correspondeert niet met wat van die overheid wordt verwacht. Waar ligt het juiste evenwicht? Ook in deze raad zijn de tussenkomsten zelden een pleidooi voor een lagere besteding, omdat we nu eenmaal proberen te vertolken wat aan verwachtingen onder de bevolking leeft. Eén hand volstaat om de 'pleidooien voor minder' te tellen die we hier in de voorbije 15 jaar vanuit de verschillende fracties konden beluisteren.

Ik stel daarenboven samen met jullie vast dat dezelfde overheid onder druk van de tijdsgeest een poging doet om tegelijk in twee richtingen te marcheren: terugschroeven van de lasten (door iedereen gewenst) én ingaan op alle wensen (door iedereen betracht). Dat is uiteraard een combinatie die ideaal is, minder lasten en uiteraard meer toegewezen krijgen. Het eindresultaat is nochtans perfect voorspelbaar.

Op de vraag hoe deze begroting er zou uitzien, indien we als CD&V - alleen en ongestoord - het voorrecht kregen ze te (her)schrijven, kan ik enkel getuigen dat het resultaat niet wezenlijk zou verschillen van wat nu gedrukt ligt. Zeer veel artikels in deze begroting inspireren ons tot de overtuiging dat we als provincie - binnen de grenzen van wat we mogen (de wet) en kunnen (financiën) - zinvol bezig zijn, dat we een nuttig en steeds veelzijdiger beleid ondersteunen.

Van die zinvolheid en het nut van het gevoerde beleid moeten we de bevolking van deze provincie overtuigen. Een ruimer doordringen van onze informatie met ondermeer een bredere verspreiding van het vernieuwde tijdschrift Oost-Vlaanderen Informeel kan hierbij helpen. Optimistisch mogen we dan hopen dat het tevredenheidsonderzoek dat in 2006 zal volgen, bevestigt dat de ruime meerderheid van de Oost-Vlamingen van dezelfde mening is als blijktens de resultaten van een recent intern onderzoek het personeel van de provincie.

Dank u.

De heer voorzitter

Ik veronderstel dat niemand het mij kwalijk zal nemen dat ik deze namiddag eindig met een compliment, want er is veel discussie geweest in verband met de spreektijd. In mijn brieven staat - en het werd ook in het bureau gezegd - dat we de fractieleiders of de woordvoerders niet zouden beperken. Toch is het ook wel een vingerwijzing naar de fractieleiders om zich toch ook een beetje te beperken tegenover vroegere jaren.

Fractieleider Liebaut als een van de beste sprekers hier in deze raad heeft zich zo beperkt. Dat verdient toch wel een speciaal compliment, want ik weet dat u nog tweemaal langer het woord zou kunnen voeren en het zou zeker nog even boeiend gebleven zijn. Als voorzitter mag ik dat zeggen, zonder enig onderscheid te maken tussen eender wie. Niemand moet zich gefrustreerd voelen door dit compliment, er zijn nu eenmaal besten, goeden en dan: wij zijn allen uitstekend.

Ik stel voor dat we de tussenkomst namens de *sp.a*-fractie - de laatste en kleinste groep van de meerderheid - morgen laten beginnen. Daarna komen dan de replieken op de toespraken. Ik ga dan rond en laat zowel de deputatie, als alle fractiewoordvoerders het woord die nog willen repliceren.

Het enige vrouwelijke lid van de *sp.a*-fractie zal - op voorstel van fractieleider Marc Lootens - hem morgen vervangen om namens de *sp.a*-groep en in zijn plaats te spreken als laatste meerderheidswoordvoerder.

Dan komt de oefening van het eerste beleidsdomeindebat, dus eerst de vragen en dan het antwoord van de heer gedeputeerde De Buck. Van dan af start de maximale tijd voor de gedeputeerden. Eén uur voor elke gedeputeerde.

Ik zie dat ze allemaal zeer aandachtig luisteren. De heer gedeputeerde Verleyen luistert zelfs zeer aandachtig en hij glimlacht nog tamelijk vriendelijk terwijl ik dit zeg. De provincieraad heeft goed gewerkt vandaag, ik dank iedereen.

EINDE VAN DE ZITTING